

189601

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

J. v. hung.

910. am.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TÖVISEK
ÉS
VADVIRÁGOK.

KÖLTEMÉNYFÜZÉR.

IRTA

KÁPLÁNY GEZA

erzsébetvárosi kir. törvényszéki bíró.

BOLTI ÁRA: 1 frt 50 kr.

LUGOSON.

NYOMATOTT WENCZELY JÁNOS ÉS FIÁJAL.

1880.

TÖVISEK

ÉS

VADYIRÁGOK.

KÖLTEMÉNYFÜZÉR.

IRTA

KÁPLÁNY GÉZA

erzsébetvárosi kir. törvényszéki bíró.

BOLTI ÁRA: 1 frt 50 kr.

LUGOSON.

NYOMATOTT WENCZELY JÁNOS ÉS FIÁNÁL,

1880.

TÖLVISEK

ADYVAV

ADYVAV

OSZK

Országos Széchényi

189691

ELŐSZÓ.

Hatalmasan dobog szívem, midőn e kötetet útnak ereszttem. Az öröm mondhatlan boldog érzete és az aggódo félelem szorongó érzete váltakoznak abban. Örülök végzetetlenül, hogy a miért lelkem 22 év óta úgy sovárgott, beteljesült: ime közrebocsáthatok költeményeimből egy, megválogatott darabokból álló, kötetet; van és leszen alkalmam hallani felőlük — szabadjon remélnem, hogy elfogulatlan — bírálatot; s lesz módom meggyőződni, ha vajjon a hivatottak avagy csak a kontárok közé tartozom-e?! ha vajjon áldás vagy átok-e rajtam az a megmagyarázhatatlan kéjeskinos ösztön, mely nyugtot nem hágy s szünetlenül előre kész?!

Sokáig haboztam, míg e kötet kibocsájtására magamat elhatározám. És még most is nem kevés bátorság kellett hozzá. Hatalmas és nagynevű írók, akadémiai tagok pártfogásával, — hirlapírók és szerkesztők barátságával nem dicsekedhetvén, szegény árva fejem remeg a gondolattól, hogy ösmeretlen voltom miatt művemre elolvasás nélkül fogják kimondani, hogy az az évenként megújulni szokott irodalmi „zöld ár” terméke. Vajha csak annyira

érdemesíttetném, hogy az igen tisztelt írók és szerkesztők ne restellenék a fáradságot e kötetet beható figyelemmel elolvasni és elfogulatlan jóakarattal — a politikai ellen- vagy rokonszenv kizárása mellett — tisztán irodalmi érték szerint megbírálni.

Nagyon kevés igénynyel lépek a nyilvánosság elé. Sem elég műveltségem, sem elég tudományom, sem elég olvasottságom és irodalmi jártasságom nincs ahhoz, hogy én a mai igényeknek megfelelő kitűnő művekkel szolgálhatnék. De hát nekem, a nép gyermekének, — a nagyapám csapómesterember volt, az atyám sebész — aki tanítás és nevelősködés által vihettem annyira, hogy jogot végezzek, — s aki nemeslelkű emberbarátok, mint gróf Szapáry Gyula, Kovács László, dr. Vezekényi István, Szepessy Mihály, Szabó Miklós és Osztrovszky József — fogadják valamennyien forró és hálás köszönetemet! — kegyes pártfogásainak köszönhetem, hogy jogi tanulmányaim bevégezése után Gyöngyösön megyei esküdt, azután a m. kir. Curia, mint legfőbb ítélőszéknél segédfogalmazó, 3 hónapra rá a budapesti kir. ítélőtáblán fogalmazó és csakhamar — 28 éves koromban — tszéki bíró lettem, — folytonos hivatalos elfoglaltságom mellett időm sem volt arra, hogy irodalmi tanulmányokat tegyek, hogy a hazai és más nemzetek irodalmát tanulmányozzam s hogy magamat az irodalmi téren tovább képezsem. Biz' én csak lopva irtam verseimet mindig. Nem lesz tehát csoda, ha verseimben kitűnő kritikussaink — ha ugyan a bírálatra érdemesítik! — hibákat fognak felfedezni. Ez okból neveztem én szatiráimat „tövisek“-nek, — dalaimat „vadvirágok“-nak; mert hiszen azok

rendszeresen nem művelt földben termettek, — a parlagon pedig tövisnél és vadvirágnál egyéb nem tenyész.

Meg fognak ütődni sokan, hogy kir. tszéki bíró létemre politikai szatirákat merek közrebocsátani. A bírói függetlenség felfüggesztésének szerencsétlen korszakában elég kellemetlenséget álltam már én ki politikai és társadalmi szatiráim miatt. Most, midőn a függetlenség ismét helyreállott; most, midőn egy Pauler áll az igazságügy élén, ki a véleménynek, a politikai meggyőződésnek sérthetlen szabadságát a bíróban is tiszteli: nem szabad föltennem, hogy a legjobb akarat által vezérelt tiszta, szent hazafias szándékból keletkezett, a politikai és társadalmi élet ferdeségeit bár kiméletlenül ostorozó — de sérteni senkit sem akaró — szatiráim bírói állásomra hátránynyal lehessenek, vagy éppen indokul szolgálhassanak, nem mondom titkos üldözésre, de annak idejében netaláni előmenetelem meggátlására. Hiszen én mint bíró sem szüntem meg hazafi lenni! s ha már állásomnál fogva a politikai küzdelmekben részt nem vehetek: nem lehet megtiltva nekem, hogy honfibúm és fájdalmam gúnykaczajban ne törjön ki, midőn úgy politikai, mint társadalmi életünkben annyi a szomorúan nevetséges?!

Kötelességem kijelenteni, hogy szatiráim meghatározott egyénekre nem vonatkoznak, senkit sérteni nem akarnak. A költő csak egyes vonásokat les el az életből és azokat általánosítva, eszményítve dolgozza fel. Minél sikerültebb a szatira: annál többen ösmernek abban önmagukra. Ép azért a jó szatira a politikai és társadalmi ferdeségek, fonákságok ellen a leghatalmasabb gyógyszer.

Nem zárhatom be soraimat anélkül, hogy az én szeretett egykori tanáromnak, Szvorényi József egri gymn. igazgatónak, aki első ébresztette föl bennem hazafias gyönyörű előadásával a költészet iránti hajlamot és azt gyöngéd szeretettel ápolta és fejlesztette, irányomban tanúsított gyöngéd szereteteért és szíves fáradozásaiért szívem mélyéből jövő forró és hálás köszönetet ne mondjak. Áldja meg őt az Isten!

Erzsébetváros (Erdély) 1880. sept. 14.

KÁPLÁNY GÉZA.

Magyarország boldog ország.

— 1878. január 27. —

Magyarország boldog ország,
Szabadelvük kormányozzák,
Sehol sincsen a világon
Ország dolga oly jó lábon,
Mint Magyarországon.

Bizony páratlan egy ország!
Itt virágzik a szabadság.
Úton-utfélen a ki szól,
Nem is beszél itten másról,
Mint a szabadságról.

A franczia, belga, angol,
Hozzánk képest egész mongol,
Szabad a tett, szabad a szó,
Szabad, független a sajtó,
Nincsen revisió.

Népgyűlés és csoportulás
Szabad, legyen az bár munkás;
Kiki bátran kimondhatja,
Terjesztheti, szavalhatja,
Mi a szívét nyomja.

Minden ember szabadelvű.
 Még a miniszter is elvhű.
 Kicsiny és nagy csupa jellem,
 Fölvilágosult egy szellem
 S a mi fő: önzetlen.

A szem bár merre tekintsen,
 Rendben van itt mindig minden.
 Minden ember alhat nyugton,
 Mert hiszen a kormányrudon
 Szabadelvű vagyon.

Szabadelvű miniszterek
 Jó hazafik, nagy emberek.
 Az országot boldogítják,
 Az adót nem szaporítják,
 De lejjebb szállítják.

Van is az országban sok kincs;
 De adósságunk egy csepp sincs.
 Csak a miniszterek mennek
 Gyorsan tönkre, — oh, mert ezek
 Nagyon önzetlenek!

Önálló bank, önálló vám.
 Milyen boldog vagy te hazám!
 Kivül-belül édes béke.
 Honunk minden nemzetsége
 Szépen egyetértve.

Testvériség, egyenlőség!
 Van is aztán nálunk bőség.
 Egymást bajból kisegítjük,

Szegény sorsát szelidítjük,
A nyomort enyhítjük.

A haza szent oltárára
Áldozunk mi egyremásra.
Irodalom és művészet,
Jótékonyczél, segély-egylet,
Kap tőlünk eleget.

S én istenem, mily temérdek,
Kit lelkesít a közérdek!
Vetélkedünk egyremásra
Hivatal-elfoglalásra
A haza javára.

Jó hazafi mint az özön!
Nincs is ez országban közöny.
Boldogtalan, ki nem nyerhet
Kitüntetést, érdemrendet,
Egy kis dicséretet.

A haza mindenekelőtt!
Ezt tartjuk mi a szem előtt.
A mig nem nyer megyeházát,
Törvényszéket és vasutat:
Addig ki sem nyughat.

Tervezgetünk, rendezgetünk,
Szabályozunk, szépítgetünk.
Maholnap már oda jutunk,
Hogy majd azon buslakodunk:
Nincs mit javítanunk.

Hja, nagy nálunk az értelem,
 Hatalmas a köz-érzelem;
 Megfontolva, tervszerűen,
 Örök-következetesen
 Csak minálunk megyen.

Van is aztán becsületünk,
 Világ előtt nagy hitelünk.
 Közmondásos pontosságunk.
 Szavunknak mindig helyt állunk;
 Mert az szent minálunk.

Minden nemzet legfőbb kincse:
 Független birája nincs-e
 E dicső, e nagy nemzetnek?!
 Örvendnek is az emberek
 Törvénytiszteletnek.

S nem-e páratlanul állunk:
 Oly jó közigazgatásunk?
 Összevágón, kerekdeden,
 Képzелhetetlen sebesen:
 Minden rendben megyen.

Nem is csoda: oskolákra,
 Nevelésre, tudományra
 Milliomokat elköltünk.
 Megszavazza bőven nekünk
 A mi parlamentünk.

A parlament, a parlament
 Minket minden bajból kiment.
 Van hatalma, tekintélye,

Feszülten is néz feléje
Világ minden népe.

A parlament büszkeségüök,
Vele fennen is dicsekszüök.
Okos, higgadt, bölcs beszédü
És alapos készütségu,
Mind, aki csak ott ül.

Nem fér nálunk a követhöz,
— Mert nem fér a becsülethez —
Pártszempont és magánérdek.
Mert igazán függetlenek,
Nem fegyelmezettek.

Dicső a mi alkotmányunk!
A világon nincsen párunk.
Magyar, német: ikertestvér,
Egy lélek, összenőtt test s vér,
Egymással jól megfér.

Lelkem örül, szívem repes,
A gondolat oly kellemes:
Hogy én is e honban élek!
Csak az egytől nagyon félek:
Gyorsan sirba térek.

Magyarország boldog ország!
Szabadelvük kormányozzák.
Tartsa meg az Isten őket,
— Boldogságunk mert még nőhet —
Számos esztendőket!

(Abádszalók.)

Tiszán reng....

— 1878. márt. 20. —

Tiszán reng egy kicsiny sajka,
Szőke kis lány evez rajta.
Lapát villan, hullám csillan,
Szőke kis lány gyorsan illan.

Túlhan szemben, — a berekben
Szeretője régen várja;
Régóta szól a bokorból
Hivogató furulyája...

Sajka zökken, — és kiszökken
— Mert a csolnak partot ére —
Szőke kis lány, mint a villám
Szeretője kebelére.

(Abádszalók.)

Szőke kis lány...

— 1877. okt. 17. —

Szőke kis lány eszemadta,
Jaj be szép a maga arcza,
Gyönyörű a szeme párja,
Csókra termett piczi szája.

Hej istenem! ez a termet
Milyen ölelésre termett!

És ez a fő aranyzála :
Tündéreknek alkotása.

Megálljon hát gyöngyvirágom.
Ne járjon ily kicsiny lábom.
Támaszkodjék a karomra,
A vihar hogy el ne fujja.

Keze, ah milyen parányi !
Még majd el találja hagyni.
Hamar ide édes kincsem,
Én nagyon jól megőrizem.

Valami jutott az eszembe.
Nézzen csak fel a szemembe
S adj a ide kezét kérem :
„Legyen az én feleségem“.

(Abádszalók.)

Botor Kálmán.

— 1879. május 10. —

Botor Kálmán makra gyerek,
Róla szólni alig merek,
Csak egy kicsit hozzam lázba,
Mindjárt kiír az ujságba.

Rettenetes szabadsághős,
Ments Isten, hogy volna szájhős !
De ki tehet nagyot már ma,
Ha nyomában nincs a lárma?

Hősünk azért zajjal, garral,
 Könnyen bánik a magyarral,
 A mint jó szeszélye, kénye:
 Agyon dicsér, megöl mérge.

Itt is, ott is, — ebbe abba,
 Ezerfélébe is kap ma;
 De már holnap lángja lobban:
 Meggondolja mégis jobban.

Nincsen ugyan tudománya,
 Feje azért aranybánya,
 Tervet tervekre kovácsol,
 Fönségeseket tanácsol.

Arról aztán ő nem tehet,
 Hogy kivinni mitsem lehet;
 Hogy az ármány közbelépe,
 S a jónak is rossz lett vége.

De azért ő lankadatlan,
 Miként a tüzhányó-katlan,
 Tüzel, lángol és füstölög,
 S közbe rémitően dörög.

Ostoroz bünt, léhaságot,
 Felrázza a némaságot,
 S kit a törvény nem üldözhet,
 Örvend, ha azzal kiköthet.

Mohó tüzzel, szenvedélylyel,
 Csapkod jobbra-balra széjjel,
 S tör rohammal, tör előre, --
 Nem gondol a lehetőre.

Eszeveszett gyors futtában,
 Megütődik kőben, fában,
 Itt is, ott is hasra esik; —
 Ellenségi csak úgy lesik.

Irigy, önző jót nevetnek,
 „Ugy kell neki“-t emlegetnek
 S ki hozzáfér csipi, marja,
 Tépi, rugja és kaparja.

Nyög s küzködik szegény Kálmán.
 De erőt vesz s talpra állván,
 Iszonyú haragra lobban
 S újra kezdi, — ámde jobban...

Botor Kálmán, botor Kálmán,
 Tüzedet én nagyon áldnám,
 Csak kevesebb volna lángja
 S anynyi füstöt föl ne hányna!

Kevesebb hő, több kitartás
 A hazára volna áldás.
 Tudománnyal párosulva
 A tetterő hová jutna!

Hátha még a szilaj észre
 — Hogy ne vennél mindent készre —
 A bölcsesség vetne féket:
 Milyen nagygyá tenne téged?

(Erzsébetváros.)

Lantom jövel elő.

— 1873. ápril 24. —

Lantom jövel elő,
Vigasztalj engemet;
A fájdalom megöl,
A bánat eltemet.

Viditsd fel arczomat,
Kergesd el a borút,
Békére hozdad e
Nagy lelkiháborút.

Zengj lágyan, édesen,
Bűvös bájjal teli,
Mig az öröm szívem
Egészen elteli;

Mig elfelejthetem
A rémitő jelent,
Amig a boldogság
Szép álma megjelent.

Avagy süvölts, miként
Borzasztó fergeteg,
Hogy a nagy fájdalom
Villáma ütne meg.

(Abádszalók.)

Csalódások . . .

— 1878. január 13. —

Csalódások csalódása

Életemnek lefolyása.

Akiket szerettem,

Akik szerettenek,

Barátság, szerelem

Mindnyájan hűtlenek.

Árulástól soh' sem féltem,

Titkaim is kibeszéltem.

Be nagy bolond voltam!

Mostan már belátom

Mikor meglakoltam

Szörnyű csalódásom.

Mindig igazat beszéltem,

Csalárdsággal soh' sem éltem.

Csak most veszem észre:

Roszul cselekedtem,

Hogy igaz beszédemre

Betörték a fejem.

Az egyenes uton bátran

Emelt fővel büszkén jártam.

Hej be nagyot estem!

Mostan már átlátom.

Hogy magam kerestem

Iszonyu bukásom.

Szivem, lelkem oda adtam,
 Ha szép leányra akadtam.
 Ó mire jutottam!
 Üres az erszényem,
 Meg is korosodtam
 S még sincs feleségem.

De nem szed rá már ezután
 Se jó barát, se szép leány.
 Fogadom erősen
 Többé nem csalódom.
 Én leszek a hűtlen,
 Más is hadd csalódjon.

B ó d i B á c s i.

— 1879. júl. 12. —

Bódi bácsi ül mogorván,
 Pápaszeme rezes orrán.
 Szemöldöke összerántva,
 Nyakkendője lógg harántra,
 Tajtpipája szikrákat hány:
 „Átkozott egy gonosz kórmány!”

Lapot olvas, meg leteszi;
 Mindeniket előveszi.
 De egy sem ír a kedvére;
 Csak inkább forr tőle vére
 Egyre jobban szitkozódván:
 „Átkozott egy gonosz kórmány!”

És a mint nől a haragja
 A lapokat földhöz csapja,
 Karosszékét rugja félre,
 Tajtpipáját üti élre,
 S tüdeje zúg, mint egy malom:
 „Mikor lesz már forradalom?!“

(Erzsébetváros.)

A k a r a t o s.

— 1880. jan. 16. —

Akaratos egy lány
 Az én galambom;
 Nem csókolhatom meg,
 Mikor akarom.

Járat maga után,
 Kéreti magát.
 Hej, nem egyszer hallom
 Haragos szavát . . .

Várj csak, várj te pajkos
 Akaratos lány.
 Majd másképen leszen
 Még az ezután.

Te jársz én utánam,
 Te kérsz engemet,
 Engesztelődésre
 Kérlelsz eleget.

De akkor majd megládd
 Én tartom magam.
 Te fogod hallani
 Haragos szavam.
 Egészen másképen
 Lesz ez azután:
 Légy csak feleségem,
 Akaratos lány.

P a p u c s f i.

— 1879. jun. 25. —

Haragszik a feleségem,
 Hogyan csattog: csak elnézem.
 Semmi sincsen a kedvére,
 Szidás mindennek a bére.

A szálka is mostan szálfa,
 Szó nélkül ő dehogy állja.
 Szép apámnak ha volt bűne:
 Az is most mind előtűne.

Egy szavamra tized felel,
 Szóm olajként tüzet nevel.
 S nem lehetek még sem néma:
 Mert ez neki csak új téma.

Uramisten! mit csináljak,
 Melyik lábamra is álljak?!
 Akár állva, akár ülve,
 Szörnyen vagyok megböcsülve.

Azt gondoltam, hogy megverem,
Jaj istenem! dehogy merem.

Ösmerem a karma élet.

Csak ő hagyjon nekem békét.

Menekülnék, — utam állja,

Üstökömet ránczigálja.

Semmim sincsen megkimélve,

Hogyan menekülök élve?!

Csak legalább azt tudhatnám:

Miért dül-fül, haragszik rám?!

De hiszen őt ez élteti,

Természete már ez neki.

(Erzsébetváros.)

Hasztalanul ...

— 1878. ápril 21. —

Hasztalanul találgatom,

Soha ki nem találhatom:

Mást szeretsz-e, avagy engem

Ragyogó szép gyöngyöm szentem?!

Ne nézz reám oly epedve,

Oda van e tekintetre

Oda vagyon szegény szívem.

Mi lesz velem én istenem?!

S ne mosolyogj többé reám

Ó te pajzán tündér leány;

Megzavarod a fejemet,
Elveszed az ép eszemet.

Vagy mosolyogj s. tekints reám
Szivem bálványa, szép leány.

Mi szükségem józan észre,
Ha lángom nem veszed észre?!

(Abádszalók.)

Ha szerettél...

— 1878. márt. 23. —

Ha szerettél, minek mentél
Férjhez mégis máshoz?
Azt hitted tán, te büszke lány:
Az reád áldást hoz?!

Elcsábitott, elkábitott
A boldogság álma:
Kényelemért, gazdagságért,
Pompa után vágyva.

Attól féltél: gondban élnél,
Nyomor lenne részed,
Ha oly szegény legény, mint én,
Lenne a te férjed.

Bőségben élsz, kitől sem kérsz
Semmit e világon,
Minden megvan kifogyhatlan —
S boldog vagy-e lányom?!

Nincs egyebem: testem-lelkem
 S mindennapi éték;
 De azért én boldog szegény
 Nem cserélek véled.

(Abádszalók.)

K á l d o r.

— 1879. júl. 13. —

Aldor vala Káldor
 De nem fért bőrében:
 Lerúgta a kámzsát
 Szörnyű hevenyében.

Klastromot, templomot
 Ebadóba hagyta;
 Kicsi szeretőjét
 Az ölébe kapta.

Vágtatott fel Pestre
 S lett belőle — szélső;
 Elvben, szabadságban,
 Mindenben a végső.

Szidta, mint a bokrot,
 A németet s kormányt;
 De ám az „óh nép“-pel
 Csak szörmentében bánt.

Szilaj kritikája
 Kegyetlenül harczolt:
 Költőt, író, művészt
 Csipkedett és karczolt.

S a nagyhirű ember,
 A kitűnő honfi
 Érzett az agyában
 Nagy eszméket forrni.

Könyv, röpirat, újság
 Gyors váltakozásban,
 Hoztak és tartottak
 Minden embert lázban.

Embereket lázban,
 De kórmányt méregben..
 Hej, nagy erő van a
 Hatalmas kezekben!

És minden erővel
 Buktatni törekvék.—
 Ó te szegény Káldor
 Vajjon mit akarsz még?!

S Káldor akar sokat,
 Még többet ezentúl;
 Merészen kitartva
 Véd s támad, dül és fül.

Hű mamelukpártot
 Ugrasztana széjjel, —
 Áruló minisztert
 Akasztana kéjjel.

Ó mennyi reformot
 Gondol ki magában!
 Reszpublika lappang
 Titkon az agyában.

És — kipattan hévvel
 A tett mezejére.
 Kicsi szeretőjét
 Menten löki félre.

A haza javára
 Feláldozza magát.
 Feleségül veszen
 Dúsgazdag egy banyát.

Hódít vacsorával,
 Fényes igérettel.
 Majd ha miniszter lesz
 Megmutatja tettel.

Magyarország, Erdély
 Programszavát hallja.
 Sok beszédnek, szónak
 Hej, be sok az alja!

De az elnyomott nép
 Ilyenen kap inkább,
 S leszen tőle — dőre,
 S az ostoba — birkább.

Négy, öt kerületben
 Diadal az utja.
 Lába kel sok pénznek.
 Semmi, — hiszen futja.

A haza javáért
 A sok is csak semmi.
 Ő mutatja meg majd:
 Hogyan s mit kell tenni...

És reszket a kórmány
 Szörnyű haragjába'. —
 Vajh, te szegény Káldor
 Bejutsz-e a házba?!

Kórmány keze elnyúl
 Minden kerületbe;
 Lót-fut a sok szolga
 Titkon, de ügetve.

Kórmány haragjától
 Hej, sok ember retteg, —
 S ígéretért, pénzért
 Marad inkább veszteg. —

És — rettenetes lőn
 Káldornak bukása;
 Még rettenetesebb
 Kórmány kaczagása.

Szegény, szegény Káldor
 Te ugyan megjártad,
 Mikor legkevésbé,
 Egy cseppet se vártad.

S nemcsak a szerencse
 Fordit vala hátat:
 Minden ember íme
 Most ellened támad.

Üres erszényedet
 Hiába szemléled:
 Koldúsbeton kívül
 Nincs egyéb már véled.

Búcsútalan tűnt el
 Édes feleséged.
 Sok jó barátod is
 Csak hiába kéred..

Iszonyatos helyzet,
 Örületbe ejtő,
 Pokol fenekére
 Lerohanó lejtő!

De — megállott Káldor
 Erősen helyében,
 Megmaradott esze,
 A szíve is — épen.

Kifogott a sorson.
 Ő nem olyan kába.
 Kényelemben élve
 Nevet a markába.

A kegyelmes kórmány
 Szívesen fogadta:
 Sajtóirodáját
 A kezére adta. —

Teremtutse Káldor
 Egy cseppet se kába:
 Kényelemben élve
 Nevet a markába.

(Erzsébetváros.)

É n i s t e n e m .

— 1878. apr. 22. —

Én istenem, én istenem,
Mire nem vitt a szerelem!
Azt se' tudom mit csinállok,
Mit beszélek, merre járok?!

Se éjjelem, se nappalom,
Mindenemet széjjelhagyom,
Se nem iszom, se nem eszem;
Azt se tudom hol az eszem?!

Minden intés haszontalan,
Testem-lelkem már oda van;
Megöl engem rövideden,
Megöl engem a szerelem.

Én istenem! szánj meg engem:
Vedd magadhoz árva lelkem,
Avagy rendeld, hogy szeressen
Az a kis lány nagyon engem.

(Abádszalók.)

Nem kell nekem...

— 1878. május 1-én. —

Nem kell nekem senki lánya,
Bár utánam csókját hányja,
Akár hogyan epedjen bár
S könyje folyjon miként az ár.

Felcsapok én agglegénynek,
 Egyedül magamnak élek,
 Elmulatom keresetem,
 Az életet könnyen veszem.

Ide cigány a térdemre,
 Huzzad gyorsan a fülembe,
 Legjobb borod, hé, csapláros!...
 Hadd igyam le magam már most.

A szeretőm, a szeretőm!
 Én Istenem, én teremtem!...
 Csak úgy ne szerettem volna!...
 Csak olyan szép ne lett volna!

Vigat cigány, még vigabbat,
 Bort ide, bort, sokkal jobbat!
 Ki szivemből hűtlen leány!!!
 Jobban huzzad, te rossz cigány!

(Abádszalók.)

Tudtam én azt...

— 1878. márcz. 21. —

Tudtam én azt, hogy megbánod
 Hűtlenséged, elválásod.
 De nem hittél, csak nevettél
 S engem szélnek eresztettél.

Tudtam én azt, hogy megjáród,
 Ha én nem leszek a párod,

S engem csalva, hej te csalfa,
Magad leszesz megcsalatra.

Tudtam én, hogy nemsokára
Köny pereg a két orczádra;
És megérem, hogy a szégyen
Kétségbeesetté tészem.

Sirhatsz tölem már eleget,
Leimádhatod az eget:
Rád se nézek, szegény lélek,
Soha többé amig élek.

Van nekem már más szeretőm,
Csókolgatóm, ölelgetőm,
Aki engem nem hagy cserben
S hűséggel ül az ölemben.

(Abádszalók.)

A pártfogolt.

— 1878. jan. 6. —

Hegyen-völgyön lakodalom.
Mulatok én, nem dolgozom.
Csak úgy nevetem, ha látom:
Egyik-másik jó barátom
A dologban mint izzadnak.
Nekem pártfogóim vannak.

Iskolákat nem végeztem.
Tanúlni én nem érkeztem.

Minek törjem a fejemet?
 Anélkül is megélhetek.
 Kiknek tetszik: tanuljanak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Fokról fokra emelkedem.
 Vagyonban is nevedem.
 Versenyezni velem nem mer
 Olyan mindenféle ember;
 Mert hiába kapaszkodnak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Fővárosban és vidéken
 Csak úgy tömjéneznak nékem.
 Nagyra tartják befolyásom,
 Esedezik pártfogásom,
 Küldöttségbe választanak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Akármennyi irigy akad,
 Aki szidalomra fakad.
 Zajt ütnek az újságokban,
 Pukkadoznak haragjokban,
 De rájuk mitse' hajtanak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Hogyha épen unatkozom
 Magamat megválasztatom.
 Eljárok a tisztelt házba
 Hölgyek felé kacsintásra,
 Kik rám csak úgy mosolyganak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Nem beszélek, csak hallgatok.
 Miniszterekkel szavazok.
 Nem érdemes méltatásra
 Ellenzékek lármázása,
 Kik mindenben gáncsoskodnak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Én a kormányt el nem hagyom,
 Hűségesen támogatom,
 Mindenben a pártját fogom,
 Bármit tegyen, bármit mondjon,
 Hivjanak bár Mameluknak.
 Nekem pártfogóim vannak.

Ki tudja mit rejt a jövő?
 Hátha még jön olyan idő:
 Belőlem is lesz miniszter,
 Nagyhatalmú istenember.
 Az istenek el nem hagynak.
 Nekem pártfogóim vannak.

(Abádszalók.)

S. L. T. bárónő emlékkönyvébe.

— 1866. —

Mit ér a nagy vagyon és fényes születés,
 Ha véle nem honol a megelégedés?!
 Ó mondsza meg nekem: mit ér megannyi kincs,
 Ha a kebel sivár s a főben semmi sincs?!

Ne nyisd panaszra hát sors ellen ajkidat:
 Hogy tőled megvoná, mit másnak bőven ad.
 Te soknál gazdagabb, irigyelendőbb vagy.
 A kincs, amit te bírsz, tégedet el nem hagy.
 Elég gazdaggá tesz, ó hidd el énnekem,
 Nemes kebel, jó szív és művelt értelem.

(Rhéde.)

Nem megyek...

— 1877. deczember. 18. —

Nem megyek semmire,
 Ez a kis lány szive
 Nem olvad; hiába
 Süt a szerelemnek
 Fényes napsugára,
 Hiába süt rája.

Olyan nagyon szépen,
 Esdekelve kérem,
 Megindulna rajta
 Sivatang pusztának
 Rettenetes vadja;
 Hejh! csak ő nem hallja.

Aranyos beszéddel,
 Boldog jövővel
 Biztatom, biztatom...
 Hajh! de nem fog rajta
 Hiába faggatom,
 A szavát se hallom.

Istenem, istenem,
 Mit is kelljen tennem,
 Hogy szavamra adjon,
 Szíve irányomban
 Lángokra gyuladjon,
 Örökre fakadjon!!

Egyetlen szaváért,
 Bájos mosolyáért
 Ó mit is nem adnék!
 Hát még a csókjáért
 A tűzbe rohannék,
 Százszor is meghalnék.

Ó ha e lány tudná,
 Mi boldogság vár rá:
 Megölelné menten
 S elárasztna csókkal
 Ragyogó örömben,
 Forró szerelemben.

Nem megyek én . . .

— 1878. márcz. 22. —

Nem megyek én tihozzátok,
 A hiremet se halljátok.
 Elbujdosom messze, messze...
 Hej el vagyok már én veszve!

Ne tudd meg azt soha lányka
Szeretődöt mi sors hányja!
A nevem is felejtse el,
Emlékemet is ejtse el.

Nem lehetek én a tied,
Hasztalan ég értem szived.
És hiába szeretlek én:
Nem lehetsz te soha enyém.

Oda minden reménységem:
Nem lehetsz a feleségem.
Apám anyám kitagadott,
Még az Isten is elhagyott...

Ne tudd meg azt soha lelkem
Hogy érted én mit szenvedtem...
De nem leszek soha másé:
Százszor inkább a halálé.

Mameluk dal.

— 1878. jan. 9. —

Vasút van a házam előtt.
Megillet, mint képviselőt.
Hej! sok küzdésbe is került,
Amig kivivnom sikerült.

Ki is mutattam tisztára:
A közérdek úgy kívánja.
Mindenkivel elhitettem,
Hogy másfelé lehetetlen.

No de ki is tekintene
 Közügyben egy-két mértföldre?!
 Ily dologban ki is adna
 Egypár rongyos millióra?!

Lármázik a szomszéd város:
 Hogy rá nézve szörnyü káros,
 Hogy a vonal egyenesen
 Ép a város alatt megyen.

Ámde nincsen igazsága.
 Igazsága hogy is volna?!
 Vasutat ki adna néki,
 Mikor mindig ellenzéki?!

(Abádszalók.)

Megnősülök a nyáron.

— 1878. mart. 24. —

Megnősülök a nyáron
 Ihájjahaj!
 Szép leány lesz a párom
 Ihájjahaj!
 Az lesz csak a gyöngyélet
 Szőke kis lány tevéled
 Tyuhhájjomhaj!

Az én rózsám takaros
 Ihájjahaj!
 Csókomért nem haragos
 Ihájjahaj!

Szeret engem igazán,
Nincs a földön több ily lány
Tyuhhajjomhaj!

Hogyha rám néz édesen
Ihájjahaj!
Mosolygón, beszédesen
Ihájjahaj!
Egészen oda vagyok,
Csak hogy el nem ájulok
Tyuhhajjomhaj!

Hogyha pedig megölel
Ihájjahaj!
A hideg is majd kilel
Ihájjahaj!
Majd meggyűlok azután
Kedvesem átkarolván
Tyuhhajjomhaj!

Forró csókja be édes
Ihájjahaj!
Lehellete is mézes
Ihájjahaj!
Csupa cukor az egész...
Lakzit várni oly nehéz
Tyuhhajjomhaj!

(Abádszalók.)

A kortes, a választó és a költő.

— 1878. aug. 1—3. —

I.

A kortes.

Ez az élet a gyöngyélet,
Kortesvilág, ó be szép!
Kiskirályl nem cserélek:
Nekem hódol most a nép.
Nagyurak megsüvegelnek,
Megcsókolnak, megölelnek.
Éljen a haza!

Nagy most az én tekintélyem,
Társaságom keresett;
Soh' sem üres az erszényem,
Azt se' tudom, hogy esett;
Hull az áldás mindenfelől,
A szerenese ölembe dől.
Éljen a haza!

Döntő az én szavazatom,
Mert egy hangom százat ér;
Kormánypálcza a fokosom:
Csak egy intés s foly a vér.
Javamra dől a viadal,
Hol én vagyok ott-diadal.
Éljen a haza!

A főispán, szolgabíró
 Hathatósan támogat:
 A törvényszék, járásbíró
 Fedezik a hátamat.
 A mi pártunk nem bukhatik,
 Pénzben és borban uszhatik.
 Éljen a haza!

Kezünkben van a hatalom.
 Jaj, aki tör ellenünk!
 Emelkedni van alkalom,
 Mindent nyer, ki van velünk.
 Hivatal és érdemkereszt!
 Bolond, ki ilyest elereszt.
 Éljen a haza!

Dőre világ volt a régi,
 Mikor harczolt elvekért.
 Ki lenne most ellenzéki,
 Ki küzdene most jogért?!

A jog, igazság ellehet!
 Csak adjanak pénzt, kenyeret.
 Éljen a haza!

Lehet tőlem fényes jellem,
 Nagy tudós és lángeszű,
 Megünnepelt dicső szellem,
 Önzetlen s nemesszívű:

Mitsem ér, hogyha nem fizet.
 Én bizony nem iszom vizet.
 Éljen a haza!

A követem kormánypárti.
 Egykor muszkavezető;
 Nem sok iskolákat járt ki,
 A fejében se sok fő:
 De azért csak őt éltetem,
 Mert nagyon jól fizet nekem.
 Éljen a haza!

Ez az élet a gyöngyélet,
 Kortesvilág, ó be szép!
 Ember lelke csak úgy éled,
 Az örömtől vigan lép.
 Hegedűszó, dínomdánom,
 Mámorosan is kiáltom:
 — Csak sokáig tartana —
 Éljen a haza!

Országos Széchenyi Könyvtár

II.

A választó.

Választások idejében
 Polgártárs és úr vagyok;
 Beszélgetnek velem szépen,
 Parolát, csókot kapok.
 Most mindenki megemberel,
 Már messziről sapkát emel.
 Most mind olyan, mint a méz, —
 Pedig máskor rám se néz...
 Személyem most sokat ér
 A vótumér'.

De nekem is van ám eszem,
 Szavam könnyen nem adom;
 Magam ostobának teszem.
 Sok beszédük hallgatom;
 Elfogadom, amit adnak.
 Nagyot iszom, ha itatnak,
 De csak arra szavazok:
 Kitől legtöbbet kapok . .
 Személyem most sokat ér
 A vótumér'.

Szélsőbalról kormánypártra
 Nagyon könnyen átsapok, —
 S ha valaki azt kívánja,
 Megteszem, hogy hallgatok.
 Mit bánom én ki lesz követ?
 Milyen elvet, hitet követ?
 Hej! csak sokat fizessen,
 Itasson és etessen . .
 Személyem most sokat ér
 A vótumér'.

Nem vagyok én olyan bolond,
 Aminőnek tartanak:
 Hogy elhigye, amiket mond,
 Mikoron választanak,
 Követjelölt ékes szóval,
 Biztatva sok széppel, jóval
 És ígérve nagyokat,
 Tőle függő biztosat . .
 Ámitás mind, — tudom azt
 Én paraszt.

Mind egyforma valamennyi,
 Hogyha a kórmányra jut:
 Igéretét elfelejti,
 Könnyíteni egy se tud.
 Csak az adó nevededik,
 Szegény sorsa nehezbedik,
 A minister boldogúl,
 Többé reánk nem szorúl.
 Ez az igaz, — tudom azt
 Én paraszt.

III.

A kőltő.

Korbácsot adjatok kezembe
 Kiűzni e korcs fattyakat!
 Bitóra vagytok ti teremve!
 Szégyen reátok s gyalázat!
 E hitvány söpredék magyar?! —
 E szolga-had itt mit akar? . .
 Ne nézz le ránk Petőfi szelleme:
 Hazád miatt pirúlnod kellene.

Haszonlesés, hitvány önérdék,
 Nem honfitúz, mi lelkesít;
 Tányérnyaló bérencz tömérdek:
 Nehány forintért megfészít,
 Árúl elvet, hitet, hazát,
 Meggyőződést, jogot elád . .
 Ne nézz le ránk Petőfi szelleme:
 Hazád miatt pirúlnod kellene.

Gúnynyal tetéznek szent Szabadság!
 S üldözik azt, aki hived;
 Bilincsbe vernek, oh Igazság!
 Ha jól nem billen mérleged;
 Testvériség szép zászlaja
 Ottan heversz a sárba ma..
 Ne nézz le ránk Petőfi szelleme:
 Hazád miatt pirúlnod kellene.

Függetlenség!.. Ki ne kaczagna:
 Őszinte szód veszélybe ránt.
 Parancsolatra ki ne hajtna,
 Mikor boszú félelme bánt?!

Alkotmányos palást alatt
 Dühöng a zsarnok akarat..
 Ne nézz le ránk Petőfi szelleme:
 Hazád miatt pirúlnod kellene.

Vagy nézz le ránk tüzes haraggal,
 Dörögjön régi szózatod,
 Zendüljön újra a honfidal:
 Hogy ébredjen álmos honod,
 Hogy térdre hullva álljanak,
 Gyorsan magukba szálljanak
 Elkorcsosult, elsatnyult gyermekid
 S legyen, mint volt, magyarrá mindenik;

Legyen magyarrá: lelkesülni
 Tudjon ismét eszményekért,
 Képes legyen jogért hevülni
 S harcolni bátran elvekért;

És vesse meg az életet,
 Ha azt kívánja — becsület;
 Imádja, mint Te, forrón a hazát
 S lobogtassa „Szabadság“ zászlaját!

(Erzsébetváros.)

M e g f o g a d t a m . . .

— 1880. jan. 18. —

Megfogadtam már vagy százszor:
 Verset írni nem fogok.
 Meg is álltam egyszer-másszor:
 S pompásan ment a dolog.
 Már örültem: kiépültem
 Nyavalyámból igazán.
 Hisz' én már a magam részét
 Verseimért kikapám.

Semmi bajom a világon,
 Gyönyörűség életem;
 Betelt minden kívánságom:
 Feleségem, gyermekem;
 Boldog béke vigan tért be
 S lett tanyája hajlokom,
 S összefűzve — gondot üzve —
 Csókol minket homlokon.

Másokkal nem évelődve
 Végzem dolgom szaporán;

A sorssal nem tépelődve
 Lel az est és a korány.
 Nagyravágyás, nagyralátás
 Engem bizony nem gyötör,
 Hir, dicsőség, ragyogásért
 Az én lelkem nem is tör.

De az ihlet hatalmában
 Egészen átváltozom:
 Gyönyört nem lelek a mában,
 A jövőnek áldozom.
 Honfibanat reám támad
 S marczangolja szívemet,
 Hogy a lelkem gúnyban tör ki
 S eget földet kinevet.

Rám zudul a gonosz fajzat,
 Hogy gúnyolni mertem őt,
 És szívemre nyilat ajzat
 Üldöztén a vakmerőt.
 Az önérdek, a tömérdek
 Álhazafi, álerény,
 Álszent előtt őszinte szó
 Valamennyi mind merény . . .

Megfogott az isten átka.
 Magam szerzém vesztemet.
 Most e fényes tündér mátká
 — Kit imádtam — úgy szeret:

Mikor tőle nyakrafőre
Szabadúlni ohajtok;
Mikor forró csókjaitól
Búsulok és sohajtok.

(Erzsébetváros.)

Ölelve tartom....

— 1878. septemb. 30. —

Ölelve tartom szende szép arám
S ő fonja karjait nyakam körül,
És oly bűvös mosolylyal néz reám.
Szivem majd szétreped, akként örül....
Állítsd meg Isten a napot;
Örök legyen e boldog állapot!

Ölelve tartom szende szép arám.
Hő keble im hű keblemen pihen,
Picziny, piros ajkát érinti szám
S elcsattan az édes csók sebtiben.
Állítsd meg Isten a napot:
Örök legyen e boldog állapot!

Ölelve tartom szende szép arám
S egymás vállára hajtjuk a fejünk;
A csendben a szivünk beszél csupán,
S örömkönyűvel megtelik szemünk.
Állítsd meg Isten a napot:
Örök legyen e boldog állapot!

(Erzsébetváros.)

Z E L M A.

— 1878. sept. 27. —

Az ajkam ég,
Arczom tüzel . .
Jegyesem még
Most sincs közel!

Lázás szívem
Ah úgy eped . .
Oh Istenem,
Még sem siet!

Ah úgy piheg
A kebelem . .
Ha nem jő meg
Mi lesz velem?!

A két karom
Ölelni kész . .
Ó galambom
Miért is késsz?!

Forró csók vár
Száz és ezer . .
Vagy talán már
A csók se kell?!

Mindenható!
Ha mást szeret — —
Ej, hisz csaló
Ő nem lehet.

Avagy beteg,
 Vagy érte vész . .
 Szivem remeg,
 Hasadni kész.

Egy percig sem
 Nyugodhatok . .
 Jöjj kedvesem
 Mert meghalok.

Menjünk anyám,
 Keressük őt,
 Csak szaporán,
 Ne tölts időt. — —

Ah, itt van, itt.
 Itt keblemen.
 Hő csókjait
 Im átveszem;

Veszem s adom
 Olvasatlan.
 Szeretlek én
 Kimondhatlan!

(Erzsébetváros.)

I s t v á n.

— 1880. június 29. —

Forr a mája, forr epéje:
 Nyurga földet szánt ekéje,
 Fogatlan a boronája
 S magja sincsen még hozzája.

A garadra nincs mit öntsön.
 Méreg drága az a költsön.
 Méreg drága, — ördög bánja,
 Csak legalább bankót látna.

Üres erszény, üres verem.
 A föld is csak dudvát terem.
 A sok csapás egymást éri.
 Végrehajtó sem kiméli.

Exequálnak, liczitálnak.
 Asszony, gyermek neki állnak.
 A barát is egyet fordul,
 Egész világ reá mordul.

Mindenfelől elhagyatva,
 Mindenkitől megcsalatra
 Csak mostan lát, csak most tisztán:
 Szegény István, szegény István.

S amit tenni eddig nem mert:
 Átkoz istent, átkoz embert.
 S amint jobban neki hevül:
 Kormányt szidja kegyetlenül.

Lesz belőle aztán végre
 Minden rendnek ellensége,
 A kormánynak üldözője,
 Forradalom hirdetője.

* *

Térj magadba ó te dőre!
 Futva mégysz a hegytetőre.

Elhagy erőd, lélekzeted :
Biztos halál a végzeted.

Vedd kezedbe a kapádat
És ki ne nyisd többé szádat.
Magad sorsát magad kelted.
Sorsodat megérdemelted.

Miveld jól meg a földedet.
Tarts szigorún nőt, gyermeket.
Becsüld meg a kicsiny fillért.
Megvetned azt nincsen miért.

Mint a hangya légy oly serény.
A munka a legszebb erény.
Maradj mindig igénytelen,
Egyszerűen és fénytelen.

Ne kend másra saját hibád.
Az irigység sok rosz kiád.
Meg ne szóljad embertársad :
Mert az neked sokat árthat.

Rend mindennek, rend az őre.
Csak rend mellett mégysz előre.
Áldás lép a rend nyomába.
Fogadd meg szóm, ó te kába.

(Sövényfalva.)

Kinek nincsen . . .

— 1879. január 8. —

Kinek nincsen felesége :
Egy csepp esze sincsen.
Nagy annak a szegénysége
Aludjék bár kincsen.

Isten bizony bolond ember,
Bármily tudományú,
Aki házasodni nem mer . . .
Kimondom rá: bárgyú.

Mit ér a kincs, a dicsőség,
A világ pompája,
Magas állás, kitünőség,
Ha nincs boldogsága?!

Van nekem szép, van nekem jó,
Kedves feleségem.
Ó mennyei Mindenható!
Csupa gyönyör életem.

Ó ti önző aggleények
Térjetez már észre:
Jó partíra ne lessetek,
Ne vágyjatok pénzre.

Csapjatok föl a példámra
Itt a farsang mostan:
Tegyetek szert boldogságra.
Zászlóm alá gyorsan!

(Erzsébetváros.)

Nem adom egy . . .

— 1879. jan. 7. —

Nem adom egy zsák aranyért,
Hogy vagyonom nincsen;
Nem kell ülnöm féltékenyen
A penészes kincsen.

A kapumon ki- és bejár
Vigan a szegénység,
Jókedvűen füttyürészget,
Dalol a reménység.

Szabadon és függetlenül
Végezem a dolgom,
Ezenkívül egyébre sincs,
Semmire sincs gondom.

Piros, pozsgás feleségem,
Rózsapiros szája — —
Az én boldogságomnak nincs
Bizony isten párja.

(Erzsébetváros.)

Romvári.

— 1880. aug. 21. —

Ős idők ritka példánya.
Aki látja, meg is szánja:

Csupa nyomor a külseje,
Nyomorultabb a belseje.

Süket, béna, — alig mászik.
De azért ő úgy lármázik,
Mint egy hatalmas potenta, —
Eledele bár polenta.

Minden lében ő a kanál.
Addig keres, amig talál
Megszólásra embert, tárgyat
Akkor boldog, hogyha árthat.

(Erzsébetváros.)

Mihály barátom.

— 1880. jun. 22. —

„Végünk van. Pusztulunk veszünk.
Megöl benünket az adó.
Egy század múlva nem leszünk.
Nem lesz belőlünk hiradó;
És a világ magyart felejt!“
— Mihály barátunk könyet ejt.

Horgasztja mélyre bús fejét,
A fájdalom szívébe szúr;
Előtte minden oly setét;
Setét bánat felette úr.
Keblében minden húr laza.

„Szegény, szegény magyar haza!“

— És fuldokol és felzokog, —
 Aztán kisírja jól magát;
 Képzelve már nem háborog,
 Hisz eltemette a hazát.
 Immár nyugodt, miként a sír,
 Az ő sebére nincsen ír.

Mihály barátom, ejnye nó,
 Ne hadd el oly nagyon magad.
 Métély a bánat s vészthozó,
 Másokra is könnyen ragad.
 Inkább igyál s hozass cigányt:
 Bor és dal bánatból kiránt.

(Sövényfalva.)

Ó-év határán...

— 1879. jan. 6. —

Ó-év határán, újnak kezdetén
 Meghatva állok szótlanul.
 Keblemben oh, oh mennyi érzemény!
 Mindkét szemembe könny tolul.
 Multon merengve elmém tévedez
 S mély és nehéz sohajt fakaszt;
 Jövön tünődve lelkem révedez
 S reménypalástot rám akaszt.

Mennyit kiálltam, mennyit szenvedék!
 Kétségbe voltam esve már.

Hitem, reményem, szívem elvevék.
 Fölöttem elcsapott az ár.
 Már azt hívém — ohajtva a halált —
 Sajkám örökre elmerül;
 Hisz a nyíl mindenütt és jól talált
 S vész környezett köröskörül.

De ah, váratlanul, reménytelen
 Az ár, a vész lecsendesült;
 A nap elől rohanni kénytelen
 Az üldöző vihar ledült.
 És hirtelen ragyogva felsütött
 Egemre fényes, szép napom:
 Mint boldogot szerelmesen fűzött
 Keblére bájos angyalom.

Ki hitte volna: annyi sok öröm
 Férhessen egy kebelbe meg?!
 Bubánathoz többé nem volt közöm:
 Ujjongtam én, mint egy gyerek.
 Mint vőlegény, mint férj, — — ah istenem!
 Mennyben lakó se boldogabb.
 A többrevágyást már nem ismerem.
 Nincs senki nálam gazdagabb.

S mégis tünődve nézem a jövőt:
 Nem-é rabolja kincseim?!
 Remegve félek ármányt, cselszövőt.
 Inogni kezdenek térdeim

S imába törten hullok földre le:
 „Jövőben is védj Istenem!
 Áldásoddal legyen lakom tele
 S boldogságom tartsd meg nekem.“

(Erzsébetváros.)

R ó z s a s z i n ű a . . .

— 1879. mart. 30. —

Rózsaszínű a kedélyem,
 Majd szétpattant az öröm.
 Czigányt hozassatok nékem
 S folyjon a bor, mint özön.
 Vigadjunk; hisz' hazám népe
 Boldogabb, mint valaha:
 A nyomorra jólét lépe,
 Most virágzik a haza.

Hajt előre minden embert
 Szent, magasztos honfitűz;
 Mit azelőtt tenni nem mert:
 A gonoszszal most kitűz;
 Rút önérdek, — a tömérdek
 Orczátlanság futva fut;
 Meghajolnak mind a térdek:
 Az elv győzelemre jut.

Vagyont és vért a hazaért
 Ki ne adna örömet?!

Munkálkodni a javáért
 Ugyan ki volna most rest?!
 Összetartva, mint egy ember
 Nem tudjuk: mi a viszály?
 Ellenségünk lehet tenger:
 Mindegyikünk résen áll.

Mit nekünk most Bosnyákország?!
 Foghegyünkre is kevés.
 Szóra sem méltó potomság!
 Ha evés: legyen evés.
 Elfoglaljuk Montenegrót,
 Novi Bazárt, Szerbiát, —
 Mind mi egykor a miénk vót,
 Visszaszerzük, vissza hát!

A világot meghódítani
 Törekszünk mi azután;
 Oroszt, poroszt kiszorítani
 És túltenni Anglián.
 Két világrész hajt szavunkra
 Bámúlattal, rettegőn;
 Rászorúlva gyámolunkra
 Nemzetsereg esdve jön.

Rendet köztük mi csinálunk,
 Mi fenyítjük s javítjuk;
 Alkotmányokat kínálunk,
 Szabadságra tanítjuk.
 Mi terjesztünk műveltséget,
 Művészetet, tudományt;

Boldogitunk minden népet,
Kicsinyt, nagyot egyaránt . .

Húzd cigány a legjavából!
Üssük össze a pohárt!
Ki se hagyjon a borából,
A hazáért meg nem árt.
Gazdag, művelt, dicső nemzet,
Irgyelt nép a Magyar!
Minden ember zsírban ferdhet,
És ha tetszik -- pénzt kavar.

(Erzsébetváros.)

M o s o l y o g a . . .

— 1878 apr. 21. —

Mosolyog a remény,
Szünetlenül biztat:
Az a kis lány engem
Kegyelmébe fogad.

Folytonosan sügja
Egy édes sejtelem:
Hogy ő nemsokára
Egybekel énvelem . . .

Biztassatok tovább
Remény és sejtelem:
Ó mert nélkülötek,
Én kétségbeesem!

(Abádszalók.)

Nevem napján.

— 1879. jan. 16. —

Megértem hát valahára:
 Én is tartok névnapot,
 Barátságos lakomára
 Barátokat hívhatok; —
 S feleségem sütte-főzte
 Eledellel körbe jár,
 Szives készség feltetőzte
 Kicsiny és nagy fürge tál.

Ó mi édes, boldog érzet
 Hatja által a szívem . .
 Mintha volna álmképzet
 Pillanatra azt hiszem;
 Mert én már lemondtam róla
 Zord agglegénykoromban:
 Hogy jöhessen olyan óra,
 Mit tölthetek boldogan.

De nem álom, édes való,
 Gyönyörteljes szép jelen.
 Ó mennyei Mindenható!
 Boldogságom végtelen.
 Jó barátok diszes száma
 Rám koczint és üdvözöl,
 Jókívánatuknak árja
 Egyre nő s felém ömöl.

Én is szállok s visszavágom
 Barátimra poharam . .

Gyönyörködve néz rám párom
 S úgy hallgatja a szavam!.
 Szeretet és barátságtól
 Környezetten élek én . .
 Búbánattól, sorscsapástól
 Ugyan minek féljek én?!

Föl a kézbe a serleget!
 Töltsük újra a kupát.
 Soh'sem ihatnak eleget,
 Borral kezdjünk vig tusát.
 Húzzad cigány, hadd szakadjon
 Izzé, porrá nyirettyűd, —
 A hajnal ránk így hasadjon
 S lásson vigan mind együtt.

(Erzsébetváros.)

F i f i k e S á n d o r.

— 1879. máj. 11. —

Fifike Sándor
 Szelid és jámbor,
 Mindenkit megböcsül,
 Szép csendesesen csücsül.

És megszerette:
 Ki észrevette.
 A jószág szemében
 Meg is nyert egészen.

Aki ösmerte:
 Jobban szerette.
 Mindenki kedvébe
 Magát hizelgő be.

Örült ha szolgált
 Urat és polgárt.
 De hasznát is vette:
 Magát összeszedte.

Szert téve módra,
 Jól méne dolga.
 De ő többre vágyott;
 Félen meg nem állott.

Okosan észszel
 Messzire mégysz el.
 A z igazi dőre,
 Ki nem megy előre.

Módja van annak:
 Hogyan haladnak.
 Nos: — csúszni esengve,
 Ha másképp nem — kenve.

Jó taktikával
 Jó trafikával
 Felvihetni sokra,
 Szörnyű magas fokra . . .

És ime Sándor
 Többé nem jámbor.

Kezében a pálcza.
Levetve az álcza.

Nagyúri kénynyel
Bán a szegénynyel.
Parancsra nyíl szája; —
Forr epéje, mája.

Im m e l fogadja,
Ha jön az atya;
Meg alighogy látja,
Ha köszön barátja.

Zsarnoki kéznek
Mutatkozik késznek
Eszközévé válni:
Hazát leigázni . . .

Hah, de im egyszer
Bukik a rendszer.
És — Fífike Sándor
Ismét leve jámbor.

(Erzsébetváros.)

Nincs nekem más gondolatom.

— 1877 nov. 2. —

Nincs nekem más gondolatom,
Mindig rólad gondolkodom.
Akár ébren, akár alva,
Neved mondom sohajtozva.

Tudom is én mit cselekszem.
 Mindig rajtad jár az eszem,
 Az emberek összenéznek,
 Tudom is én mit beszélek?!

Haszontalan minden dolgom,
 Még a jót is én elrontom.
 Nem tudok én más egyebet:
 Csókolom az arczképedet.

Akármerre keljek, járjak,
 Mindig magam előtt látlak.
 Ott ragyogsz a napsugárban,
 Csillagokban, holdvilágban.

A fa lombja, hogyha zörren,
 Szivem lépteidre rezzen.
 A madárdal, virágillat
 Mind, ah, mind eszembe juttat.

Téged sejtlek a menőben,
 Tégedet a közelgőben.
 Csak te vagy a nagyvilágon
 Én előtttem, oh bálványom.

A szellőnek lágy fuvalma,
 Mintha susogásod volna . . .
 Hallgatózom, hallgatózom,
 Csengő szavad nem-e hallom?

Ha madárt reptülni látok,
 Véle mindjárt szóba állok,

Hoz-e tőled üzenetet?
 Értem ver-e még a szived?

Azt kérdezem a felhőtől,
 Mely tőled jő napkeletről,
 Látott-e kertben ülve,
 Értem sóhajokat küldve?!

És a széltől azt kérdezem,
 Fölkereste-e kedvesem?
 Látt-e hogy mint epedett?
 Hallotta-e a nevemet?

Nincs nekem más gondolatom,
 Mindig rólad gondolkodom.
 Akár ébren, akár alva,
 Neved mondom sóhajtozva.

(Abádszalók.)

A méltóságos úr.

— 1880. aug. 22. —

Roppant vagyont pazarolt el,
 Most egészen tönkre menve.
 Nagy nyomora miatt fölkelt
 Az emberek rokonszenve.

De azért ő még se csügged,
 Büszkén lépdél föl és alá:
 Ha mindene elveszett is,
 Méltósága el nem hagyá.

(Erzsébetváros.)

V i g J ó z s i.

— 1880. aug. 22. —

Nagyon sok volt, — semmije sincs.
Mindene egy — piczinyke pincs,
No meg egy elkopott kabát
És egy csomó régi barát.

Barátait sorra veszi,
És ezt nagyon bölcsen teszi.
Nincsen ekként semmi gondja,
Bár a hasnak nagy bolondja.

Életét így vigan éli,
Eltréfálja, nevetgéli.
Szomorkodják más, de nem ő:
Busuljon a — hitelező.

(Erzsébetváros.)

Farsang-kedden...

— 1878. márczius 11. —

Farsang-kedden délben
Szeretőm megkértem
A kapuban állva:
Legyen hű szívemnek,
Szerelmes lelkemnek
Immár hitestársa.

Százszor elmondottam :

Életemnél jobban

Szeretem, imádom;

Egyedül őt birni,

Feleségül vinni

Minden kívánságom.

Boldog jövődővel

Soha nem szünővel —

Biztattam, biztattam:

Könyörögve kérve,

Esdekelve végre

Könyekre fakadtam.

De te azt felelted

— Meg sem indult lelked —

Hidegen, hidegen:

Nem lesz feleségem,

A szived egészen

Én tölem idegen.

Még kezét sem adtál,

A kapu-félfánál

Ott hagytál magamra:

Hej, vissza se néztél,

Rá sem hederítél

Kiáltó szavamra.

A kapuhoz dőltem

És majd megőrültem

Szörnyű bánatomban
 Te talán nevettél
 Hogy rútúl rászedtél —
 Engem, alattomban.

Az isten úgy áldjon
 Ezen s más világon
 A mily igaz voltál:
 Mikoron reményre,
 Forró szerelemre
 Engem fakasztottál.

Fogjon meg az átkom
 Még ezen a nyáron:
 Te járj én utánam!
 S lángoló szerelmed
 Reménytelen szived
 Gyötrelmeit lássam.

A kit megvetettél
 Kit most kinevettél
 Esdekelve kérd meg:
 És elutasítva
 Bánattal borítva
 Lakodalmam érd meg.

(Tisza-Füred.)

Húzzad cigány . . .

— 1878. ápril 24. —

Húzzad cigány, húzzad,
Ne sajnáld a vonót,
Odaadom minden pénzem,
Fogd e csomó bankót. .

Nem jó az a nóta,
Szomorubbat nekem,
Hogy a könnyem patak legyen,
Szivem megrepedjen . . .

Ácsi! hogyha mondom;
Semmit se tudsz te sem.
Eldalólok a nótámat,
Tán kirepül lelkem.

(Abádszalók.)

E n d r e.

— 1880. június 30. —

Kezdetben a Deákpártnak
Volt hatalmas támasztéka.
Futott tőle bal és szélbal,
Miként golyátol a béka.

Tett s szavazott vakon, híven.
Mameluk volt teste-lelke.

Az ellenzék-üldözésben
Nagy gyönyörűségét lelte.

De egyszerre nagyot fordult:
Baloldalra surrant által.
Lenni tovább szavazógép
Már ezentúl szörnyen áthat.

Ucczu neki a kormánynak,
Megbuktatni gyorsan, hajrá!
És az új vezért követve
Az ellenzék tűzzel hajt rá.

Fenn lobog a kortes-zászló.
Foly keményen iszonyu harc.
De a kormány nagyon győzi,
Ellenzéknek jut a kudarcz...

És a pártok észretérnek
S leszen áldott édes béke. —
Példányszerű a hazában
Hőstünk szabadelvűsége. —

Ám nagyon sok, mi nincs rendén..
Hőstünk haragja fellobban, —
És egy mérges mozdulattal
A habarékpártba toppan.

És itt dühöng, mint egy őrtűt,
Kézzel, lábbal, — vérrel, sárral;
Fényes napfényt, becstületet,
Piszokkal, gyanúval, árnyal.

De nem ízlett a nemzetnek
Semmiképen habarása,
Mint a tüzről hirtelen vett
— Tótnak való — forró kása.

Czélt nem érve s nem remélve
Hagyja pártját ebadóba.
Honfibanat marczangolja.
A szíve — megszakadóba'.

S im ott keserg — a szélbalon.
Ott aggódik a hazaért,
Mit a többi párt, szerinte,
Eladni kész — egy pélpáért.

S a mi hőünk rendületlen,
Szilárd, elvhű, jó hazafi
Talán e párt, ha győz egykor,
Jó hivatalt juttat neki.

(Dombó.)

Hamvazószerdán.

— 1878. mart. 12. —

Hamut hintek a fejemre,
Hamvazószerda van.
A farsanggal boldogságom,
Reményem oda van.

Tegnap még a legboldogabb
Voltam e világon:

Ma már zokogva siratom
Boldogtalanságom.

Tegnap hévvel szeretőmet
Kebelemre vontam
S kicsapongó nagy örömben
Kedvemre tánczoltam:

Ah, de ma már vezekleni,
Csak bőjtölni tudok,
Az oltár hideg kövére
Bánattal borulok . .

Ó minek is adtam hitelt
A leány szavának:
A bubánat viperái
Mostan nem marnának!

Ó minek is ragadott el
Mélyen érző szívem:
Nem volnának összetörve
Reményem és hitem!

És oh miért vágyakoztam
Tenni szert családra:
Nem jutottam volna ilyen
Szörnyű árvaságra!

Ha nem vágyom — ó mint bánom —
Sebesen elérni:
Hű feleség karjaiban
Örömek közt élni, —

Nem görnyednék fájdalommal
 Most a kosár alatt . . .
 Ó hogy a tűz, a szenvedély
 Annyira elragadt!

Rövid farsang, hosszú bőjtje;
 De van mégis vége.
 Múlik a gyász, foltámadás
 Köszönt be húsvétre.

Ah de nekem örökké tart
 A vezeklés napja, —
 Az én életörömmet
 Föl nem támaszthatja!

Az a kis lány, szőke kis lány,
 Hütelen lett hozzám . . .
 Köny borítja egész élten
 Elhervadó orczám.

Az a kis lány, csalfa kis lány,
 Utamat kiadta,
 Igaz és hű szeretőjét
 Örökre elhagyta. — —

Hamut hintek a fejemre,
 Bőjtölök, vezeklem.
 Ó mert azt a csapodár lányt
 Soha sem felejem!

(Tisza-Füred.)

A fontoskodó.

— 1880. aug. 7. —

Fontos arczczal, komoly képpel,
Magas önérzettel lépdél,
Bele nem szól a vitába;
Tudja ugy is, hogy hiába.
Pedig nagyon is elkelne,
Ha szólna egy okos elme.

Nagyra nőtt a vita árja,
Szívét mindenik kitarja.
S mint mikor dul az avarban
A forgószél: oly zavar van.
Csak ő hallgat mosolyogva,
Mint ki biztos a dologba:

Megszólítják őt is végre:
Mondjon valamit az égre;
Haza sorsa sok időre,
E kérdéshez vagyon nőve.
„Tudnám mi kell; de nem merünk,
S kacsint szemével emberünk.

(Erzsébetváros.)

E m m a.

— 1878. febr. 18. —

Gondolkodik szörnyen Emma.
Áll előtte nagy dilemma.

Kettő kérte meg egyszerre.
Kihez menjen? hová? merre?

Meggondolni még nem késő.
Agyában mindent felvés ő;
Mindent felvés, mitsem felejt,
Egy körülményt is el nem ejt.

Egyik csúnya, s öreg vala,
Bár még nem ősz, mert nincs haja.
Ámde duzzadt az erszénye,
Sok leánynak az eszménye.

Ah, mi pompás termi vannak!
Inas, szobalány rohannak
Tíz felől is egy szavára
Uroknak szolgálatára.

Pazar fénynyel, kényelemmel
És bársonnyal és selyemmel
El van látva minden szoba...
Mily jó volna jutni oda!

Hát még az a pompás fogat!
Meg is fájítja a fogat.
Nemcsak a fog, a szív is fáj:
Rajta a vágy mély sebet vaj.

Arany, ezüst, drága gyémánt
Ó hány leány szívet is bánt!
Mennyi lánynak veszi álmát:
Fényes ruha, kéjes látmány.

Mily csábító a gondolat:
 Körülrajzza a hódolat;
 Gondtalanúl, mint királyné,
 Élven úszva napját élné. —

És ki az a másik kérő?
 Egy ábrándos ifjú költő.
 Roppant gazdag — érzelemben,
 És nagyon dús — képzelemben.

Van neki sok — fellegvára,
 Megrakodva — eszmetára,
 Csak úgy fénylik — a szelleme,
 És szinarany — a jelleme.

Megannyi kincs minden verse.
 Gyémántbánya a képzelme.
 Költészetének országa,
 Végtelenbe vesz határa.

Ábrándozás selyem ágán
 Ihletszötte bársony párnán
 Nagy boldogságtól eltelve
 Gyönyörben hullámszik keble.

És egész udvart képeznek
 Körülötte a — szellemek,
 Hódolattal lesve, várva:
 Mily parancsra nyilik szája.

Ah de másképp nagyon szegény
 Szánandó egy gyászos legény.

Semmiben sincs szerencséje . .
 Ám nagy az ő reménysége.

Aztán kedves, művelt és szép,
 Szeretnivaló mindenkép. --
 Oh istenem! milyen nagy kár:
 Hogy e költő nem a bankár.

Mily örömmel menne hozzá!
 Száz közül is őt választná,
 Meghalni is tudna érte . .
 Mért született szegénységre?! —

S gondolkozik szörnyen Emma . . .
 De megfejtve a dilemma.
 Szép arcába szökken vére,
 Kezét nyomja a szívére.

Helyzetét jól megfontolva
 Magában azt határozza:
 A bankárnak leszen — nője,
 A költőnek — szeretője.

(Abádszalók.)

T a v a s z s a l.

— 1978. május 23. —

Mosolyg az ég fölöttem,
 Szellő susog köröttem,
 Virág távol és közel,
 Balzsamos lég átölel.

Madár csicserg, méhe dong,
 Bogárezred zúg és zsong,
 Fényes lepke szálldogál,
 Virágoknál meg-megáll.

Rigó füttyent, kakuk szól,
 Pacsirta zeng magasból;
 A ligetben csalogány
 Rózsa felé csókot hány.

Az erdőben gerle búg,
 A viszhang rá visszazúg.
 A galambok nevetnek;
 Ők boldogan szeretnek.

A gólya is kerepel,
 A fecske is szerepel,
 Fészket rakni sietnek:
 Család után epednek.

Locsog, fecseg a patak,
 Viczkándoznak a halak,
 Napsugárral játszanak,
 Boldogoknak látszanak.

Minden örül és szeret,
 Élvez, mosolyg és nevet..
 Bennem is kel a remény,
 Vágy, sejtelem, érzemény.

És az öröm átrezeg...
 Még tán boldog is leszek,

Feleségem, gyermekem — —
 Oh édes jó Istenem!
 (Abádszalók.)

Csillagsugáros...

— 1877. decz. 20. —

Csillagsugáros fényes éjjelen
 Besütött a hold világa
 Szőke kis lány ablakába.

A holdsugár a kised ablakon
 Úgy ragyogott, úgy csillogott:
 Hogy a kis lány nem alhatott.

A bűvös éj, a csillogó sugár
 És a hold varázshatalma
 Őt a kis ablakhoz esalta.

A csillagoknak fénye lángra gyúlt,
 A hold sugára reszketett:
 Hogy ablakában megjelent.

De lángra gyúlt a lányka arcza is
 És sokkal jobban reszkete,
 Mint nyárfának a levele.

Remeg kezében illatos levél . .
 Csodálatos a hatalma.
 Mintha megigézve volna.

Oly szépen hangzik mindenik sora.
S mégis oly megfoghatatlan
Mind az, mi benne írva van!

Olvassa újra, négyszer, ötször is...
És el nem bir telni véle. —
Olyan forró szive vére!

Fejét lehúzza a sok gondolat.
Az ablak hideg vasára
Támaszkodik elmélázva:

Vajjon ki írta e szép levelet? —
Óh édes jó nagy istenem!
Csupa lángoló szerelem!

És mint akit bűnös tetten kapnak
A csak most kimondott szóra
Önkéntelen elpirula.

És úgy elmereng a holdvilágon...
Ki lehet ő? milyen fajta?
Szép szőke-e? avagy barna?

És elmerengne még továbbra is.
De ébred anyja álmiból
S leányát meglátván így szól:

„Miért vagy fel én kedves magzatom?”
Zavarában nagy hirtelen
Felel reá: „Fáj a fejem.”

Az udvari költő.

— 1879. majus 9. —

Ifjúkorában volt
Szabadság dalnoka,
Nagy eszmék hirdetője,
Dicsőség bajnoka.

Szavától lángra gyúlt
Minden magyar kebel.
Hisz' a honnak szerelme
Vajjon kit nem emel?!

Hazát szeretni hön
Ő volt a mesterünk,
Dicső példát mutatva
Türt s szenvedett velünk.

A zsarnok elnyomás
Ellen bátran kikelt;
Se bünt, se jogtalant ő
Soha meg nem szivelt.

S amíg mint vértanú
Sötét börtönben ült:
A két magyar hazában
Minden szem nedvestült.

A néma rab helyett
Ám ékesen beszélt
Regény, beszély s költemény. .
Hazánk azokban élt . . .

És a szabad költőt
 A lelkesült tömeg
 Rajongó szeretettel
 Soka' tisztelte meg. —

Változtak az idők.
 A költő vénhedett,
 Nem nyomta már a nyomor,
 Többé nem éhezett.

Dicsőséggel eltelt,
 Tömeggel jól lakott,
 Kérges markok tapsain
 Többé már nem kapott.

Megúnta a zsvajt
 Ohajtva a magányt,
 Minden multat felejtés
 Sötét kutjába hányt.

Eszméi alszanak.
 De ébredeznek ám
 A vágyak egymásután,
 Bár még csak éjszakán.

Egy álma teljesült:
 Mert arra ébredett,
 Hogy mellére magasból
 Fényes csillag esett.

Meghajlik a háta,
 Hálát rebeg álla;

Meg nem állott azóta
A fohászkodása.

Földre le nem nézne,
Tekintete égbe;
Parancsszóra mi mindent
Nem vinne ő végbe?!

Boldog aki megtért:
Menyországban kap tért.
Boldog költő téged is
Mily nagy szerencse ért!

Bejutottal végre
Udvari költőnek.
Isteni szép eszméid
Csak ezután jönnek.

(Erzsébetváros.)

I t t a f a r s a n g .

— 1879. jan. 12. —

Itt a farsang.
Fel a tánczra gyermekek!
Kivilágoskiviradtig
Vigadni ne szünjeteK.
Ezt a szökét, azt a barnát
Torgasd meg jól szép öcsém . .
Rugj ki a ház oldalát.
Rugj ki a kövén?!

Mit kimélt.

Itt a farsang.
 Körbe lányok játszani!
 Ne akarjon a másiknál
 Senki többnek látszani.
 Nosza rajta nevetgéljünk,
 Úzzunk tréfát szaporán.
 Komolyságot most kikérünk.
 Csak úgy szép, ha vig, a lány.

Itt a farsang.
 Dalra kell most gyűjtani!
 Piros rózsát, az örömet,
 Kedvvirágot nyújtani.
 Halljék messze kaczagásunk,
 Szálljon égbe vig danánk,
 Szívtől szívbe pillantásunk,
 Csókot véve, adva szánk.

Itt a farsang.
 Virágzik a szerelem.
 Minden egyes bimbájában
 Élet s boldogság terem.
 Jaj be bolond ki nem siet
 Belőle szakasztani,
 Rózsalánczot — édes terhet —
 Magára akasztani.

Itt a farsang.
 Ürüljön hát a pohár.
 Tréfás beszédünk most légyen
 Pajzán, csipős, csapodár.

Kin van a sor jó barátim?
 Garasomat leteszem.
 Reád szállok most Apátim:
 „Éljen a bor, szerelem!”

Itt a farsang.
 Az a bölcse most, ki bolond;
 Az a tudós, ki mitse tud
 S szerény az, ki nagyot mond.
 Bolondság az egész élet,
 Komédiás az ember . .
 Józsanság pokolba véled! — —
 Fejem lángol, szivem ver.

Itt a farsang.
 Ragadjuk meg, mert szalad;
 Ki belé nem kapaszkodik,
 Isten bizony elmarad.
 Siessünk hát! Rajta, rajta!
 Éljük, mit nyújt a jelen.
 Így is, úgy is nemsokára
 A rideg bőjt megjelen.

(Erzsébetváros.)

C s i r k e P é t e r.

— 1880. aug. 22. —

Hamar le a kalapokkal,
 Itt közelit ő nagysága . . .

Avagy mit is beszélek én?
Nagyságos ő méltósága.

Milyen paraszt amaz ottan:
Nem tud meghajolni földig,
Már messziről kiabálva
Czimeit mind, amint illik.

S nézzétek itt ezt a góbét,
Ki se veszi a szivarját;
Hát még azt a neveletlent,
Háta mögé dugja karját.

Ily érdemes nemes embert
Ah, ennyire megalázni!
Az a ripők még az utcán
Meri őtet megmagázni.

Tudjátok-e, hogy kivel van
Szerencsétek szóba állni?
Szégyeljétek magatokat:
Ki se tudjátok találni.

Nemes, vitéz Csirke Péter
Nagyságos ő méltósága,
Elárulja czímét, rangját,
Járása és az orcája.

Oh ő nagyon híres ember,
Régesrégi kutyabőre,
S a kutyának nyúzatlanul
Finom fehér volt a szőre.

Az az eb is nevezetes:
 Azon kutyának a kölyke,
 Amely egykor Attilával
 Dicső Hunniába jött be.

Valamelyik őse egykor
 Sebet kapott a csatába,
 Tőle dátál nemessége,
 Hőünk büszke nagyon rája.

Másik őse pohár vizet
 Adott inni a császárnak,
 Azóta a Csirke-fiak
 Nagyon soknál fölebb állnak.

Volt közöttük táblabíró,
 Szolgabíró és alispán;
 Náluk ebédelt nem egyszer
 A püspök meg a főispán.

Gazdag ember volt az apja,
 Bárónőt vett feleségül,
 Tartottak is fényes házat
 S hagytak — semmit örökségül.

Méltóságos Csirke Péter
 Azért ezt nem nagyon bánja,
 Az ő czíme, az ő rangja
 Valóságos aranybánya.

A czim szerez tiszteletet,
 A rang juttat hivatalhoz;

Itt is, ott is — ahol tetszik —
Megterített dús asztalhoz.

Ő szívesen látott vendég
A legelső úri háznál;
Magadhoz őt meg nem híva,
Rettenetesen hibáznál.

Mindenhová furakodva
Óriási befolyása,
A nyelvével — ha megbántod —
Biztosan a sírod ássa,

Feje kong bár ürességtől
S nincsen lelke, nincsen szive:
Te azért csak köszönj neki,
Köszönj neki már messzire.

Utálhatod, amint tetszik;
Mert ő bizony nagyon hitvány,
De azért csak járj kegyébe,
Hódolóit szaporitván.

Mai napság czimnek, rangnak
Rettenetes nagy a becse:
Csirke Péter tudja ezt jól,
Azért büszke önérzete.

(Erzsébetváros.)

B ú c s u.

— 1878. június 18. —

Hol annyi bú, hol annyi bánat ért :
 Magyarország, isten veled!
 Sűrű könnyével áztatván a tért
 Búcsúz száműzött gyermeked.
 Elöttem áll Erdély határa már,
 Ölén reám tán csendes béke vár;
 Ez új hazám talán megért
 Fejemre tűzi a babért.

Megválni tőled mégis oly nehéz
 Forrón szerette szép hazám!
 Könyes szemem reád merengve néz
 S földed porát csókolja szám.
 Hozzám valál bár mindig mostoha :
 Szeretni meg nem szüntelek soha.
 Jobbléteden munkálkodám:
 Midőn hibáid gúnyolám.

Ki ostromozta kíméletlenül
 Hizelgő, léha gyermekid
 S gúnynyal sebezte meg kegyetlenül
 Önző s kétszínű híveid,
 Aki leleplezé gyöngéidet:
 Te azt magadnál meg nem szenveded.
 Nem tűröd az őszinte szót
 Midőn kitárja a valót . . .

Fogadj be új hazám, te drága hon,
 Fogadj be, Erdély engemet.
 Keblem feszíti szörnyű fájdalom,
 A bú emészti éltemet.
 Oh adj sebemre írt, enyhét nekem
 S egész éltet tenéked szentelem.
 Ó visszakérne még honom:
 De új hazám el nem hagyom.

(Tomaj.)

Scholtes Zelmához.

— 1878. septemb. 26. —

Áldja meg az isten
 Minden lépésedet:
 Hogy a magamforma szegény
 Legényt meg nem veted.

Áldja meg az isten
 Minden sohajtásod:
 Hogy e szegény elhagyatott
 Árva szived szánod.

Áldja meg az isten
 Minden tekinteted:
 Hogy gyönyörű szemeidet
 Rajtam legelteted.

Áldja meg az isten
 Munkás két kezedet:

Hogy görnyedő vállaimról
Őket le nem veszed.

Áldja meg az isten
Fönséges homlokod:
Hogy azt gyöngéd érintéssel
A fejemhez nyomod.

Áldja meg az isten
Mélyen érző szived:
Hogy kebledet a keblemen
Meg is pihenteted.

Áldja meg az isten
Rózsapiros szádat:
Hogy adsz s fogadsz tőlem csókot
Olvasatlan százat.

Áldja meg az isten
Minden gondolatod:
Hogy magadat feleségül
Jómagamhoz adod.

Áldjon meg az isten
Én gyönyörűségem:
Boldogságunknak se hossza,
Se vége ne legyen.

(Erzsébetváros.)

Utálom a politikát.

— 1879 apr. 12. —

Utálom a politikát,
Dögvésznél jobban rettegem.
Nagyobb veszélyt hoz az reád
Szerencsétlen szép nemzetem.

Megritkíthat a döghalál,
De végre mégis elvonúl:
Szívós nemzet minden csapást kiáll, —
S a gyászra újra fény borúl.

De népet irt könyörtelen
Az átkozott politika:
Lelkében nagyravágyó förtelem,
Ravasz agyában taktika.

Nem pusztán éltedet, amint
Az undok döghalál teszi:
Előbb nyomorba szívtelen taszint
S szabadságod, lelked veszti.

Meglopja álnokul szived,
Hamis mosolylyal lépre csal;
Javadra van: te dörén azt hiszed, —
S horgon fityegsz, miként a hal.

Nincsen kimélve semmi szent,
Megbízhatatlan a család . .

Hah, nézd: fiú apára gyilkot fen,
Nő és testvár im mérget ad.

Békés, nyugalmas népeket
Egymásra titkon ingerel, —
S nyugodtan ezreket, mint gépeket,
A vágóhidra kész, terel.

Ó szörnyü, szörnyü gondolat!
Eladja bátran a hazát;
És vakmerőn az istenen tulad
S istenné teszi önmagát . . .

Utálom a politikát,
Dögvésznél jobban rettegem.
Ó mentsd meg e szegény Magyar hazát,
Mentsd meg tőle nagy Istenem!
(Erzsébetváros.)

F é n y l i k a . . .

— 1860. aug. 24. —

Fénylik a hold
Ott az égen,
A rózsámot
Várom régen.

Várom nagyon
De hiába.
Nem jó még a
Csalfa lányka.

Kis angyalom,
 Barna rózsám,
 Csókodra vár
 A két orczám.

Hideg a szél
 Meleg csókod.
 Melegítsd meg
 Két orczámat.

(Pétervásár.)

Mi adná . . .

— 1863. mart. 21. —

Mi adná enyhemet:
 Nyugalmam elkerül.
 Keblem hullámozik
 És zajg szünetlenül.

Elüzi álmimat
 Éjjel a fájdalom.
 Ábrándozásra kész
 Nappal borús dalom.

A lelket énbennem
 Csak a dal tartja még,
 Nélküle elröpült,
 Elszállott volna rég.

Dalomba öntöm át
 Édes keservemet

S epedve zengi el
Titkos szerelmemet.

S míg dallok fájdalmam
Keserve édesül,
Mindent feledve bús
Lelkem átszellemül.

Dallok tehát tovább,
Dallok hát szüntelen:
Ah mert szeretni kín
Forrón s reméytelen.

(Pest.)

Mit ér nekem...

— 1871. febr. 15. —

Mit ér nekem ez az élet,
Ha nem tölthetem tevéled?!
Téged birva boldog vagyok,
Mig nélküled elhervadok.

De hisz' néhány nap van még csak:
Akkor enyémnek mondalak,
Ó mily jól fog esni nékem:
Majd ha mondom „Feleségem“!

És ha aztán átkarolva
Rózsaaajkad azt susogja,

Rózsaajkad gyöngén, szépen
S szemlesütve „Kedves férjem!”

Oh akkoron kimondhatlan
Boldog érzet-áradattal
Keblem telve, szívem telve
Egy királylyal nem cserélne!

(Pest.)

Igyekszem elfelejteni.

— 1878. jan. 10. —

Igyekszem elfelejteni
Mindent, a mit tudok.
Tudományyal, művészettel
Semmire sem jutok.

Földhöz csapok minden könyvet.
El velök pokolba!
Szaladj leány, eladásra
Vidd a szomszéd boltba.

Ó mennyire szánom-bánom:
Hogy elvesztegettem
Gyönyörű szép ifjúságom,
Mely most már megettem.

Ó mi bűn volt virasztani
Molyos könyvek mellett!
Életemből a tanulás
Mennyi évet elvett!

Egészségem sorvasztottam
 Meggondolatlanúl,
 Erszényemet apasztottam
 Reájok botorúl.

Ki nézi azt mostanában,
 Hogy miket írkáltak
 A tudomány vértanúi,
 Akik sikra szálltak.

Előítélet, hatalom,
 Jogtalanság ellen;
 Igazságért fáradozva
 Eltökben szünetlen?!

Ki ad emberi jogokra,
 Miket ki sem tisztel, —
 Az ész örök törvényére,
 Mit senki sem hisz el?!

Tudós államférfiaknak,
 Bölcsseknek szavára
 Mai napság ugyan melyik
 Jó bolond hallgatna?!

Történelem tanúságán
 Vajjon ki okúlna?
 A bölcsелем fáklyájára
 Ugyan ki szorúlna?

Nemzetközi jog agyréme
 Nem kísért már senkit.

Egyenlőség, testvériség,
Szabadság sem hevit.

Akármit beszél az észjog,
Nem talál hitelre.
Hasztalan int többé mindent
Költői láng elme.

Nemzeteket irthat bátran,
Kinek van hatalma.
Mindenben az erősebbnek
Vagyon igazsága.

Akaratom — a tudomány,
Jog, igazság, törvény:
Ha van erőm, hogy meglegyen
Mellette az érvény.

Uralkodni, hódítani
Egyremásra gyorsan,
Sebesen meggazdagodni
Ez a főczél mostan.

És a süker az ideál.
Ez lebeg előttünk.
Bármily aljas eszközökkel
Csakhogy egyszer — győzzünk...

El a boltba a könyvekkel!
Pénzt hamar érettek!
Helyrehozni mulasztásim
Azonnal sietek.

Adjátok rám azt a frakkot,
 Köcsögöt fejembe!
 Görbitsétek meg hátamot,
 Mosolyt a szemembe!

Tanitsatok kezet nyalni,
 Hizelgni ügyesen;
 Árulkodni, titkon marni,
 Szólni mézédesen!

Irtsatok ki az agyamból
 Minden gondolatot:
 Hogy vakon teljesithessem
 A parancsolatot.

Tépjete ki minden érzést
 A szívemből rögtön:
 Nehogy egyszer az áruló
 Köny szemembe gyüljön!

És most gyorsan keressük a
 Kegyes pártfogókat;
 Csúszszunk, mászszunk, hizelegjünk,
 Ejtsünk édes szókat.

Engedelmes rabszolgáknak
 Mutassuk magunkat.
 Ütlegekre türelemmel
 Tartsuk a hátunkat.

A világért se sejtessük:
 Hogy van tudományunk,

Hogy másoknál egyben-másban
Tán főlebb is állunk.

Mulatságos jó fiúnak
Mindütt ösmerjenek:
Pártfogónők s leányaik
Hogy megszeressenek.

Magunk így megkedveltetjük,
Népszerűek leszünk,
Befolyásra, hatalomra,
Vagyonra szert teszünk.

Befolyással, hatalommal,
Vagyonnal azután
Boldogan heverészgetünk
Egész éltünk során.

(Abádszalók.)

Csapást csapás követ.

— 1878. apr. 23. —

Csapást csapás követ
Gyorsan egymásután
Más összeroskadott,
Megőrült volna tán.

De engemet nem ejt
Kétségbe semmi sem.
Mint sziklavár szilárd
Reményem és hitem.

Hiába süjt a vész,
 Irigység, cselszövény:
 Mégis csak győzni fog
 Becsület és erény.

S hiába ostromol
 A bú, a fájdalom:
 Magam prédájokúl
 Ki nem szolgáltatom.

Habár csalatkozám
 Eddig mindenfelé:
 Bizalmmal nézek én
 Mégis jövőm elé.

Szerelmi lángom, oh,
 Hiába csapkodott:
 Szivemnek szent heve
 Azért mégsem fogyott.

És hogyha jőne még
 Ezerszer annyi vész
 S ég és föld ellenem
 Zudúlna sujtni kész.

Megrettenthetlenül
 Megáll e szív, kebel
 Nem süjt le engemet
 A vész, hanem emel.

Mert érezem, tudom:
 Napom még felderül,

Dicsőségemnek egy
Egész nemzet örül;*)

Mert érzem, tudom:
Addig meg nem halok
Mig mondhatatlanul
Én boldog nem vagyok.

(Abádszalók.)

Fülmile tolvaj.

— 1878. ápril 18. —

Gyönyörű szép tavasz-este
Fülemile fészket leste
A ligetben szép leányka,
Madarát megfogni vágyva.

Lábujjhegyen szép csendesen
Fészket megrabolni megyen . .
Keze benyúlt már utána:
Midőn a kert urát látja.

„Mit keressz itt gyöngyvirágom?
Fülmilémet, amint látom.“

*) Bocsánatot kérek e kiszalasztott szavakért. Az ihlet pillanatában nem gondolhattam meg, hogy azon kifejezést óriási szerénytelenségnek lehet magyarázni. A vers megcsonkulása s értelemzavarás nélkül többé kihagynom nem lehetett; az egész verset pedig e miatt elejteni sajnáltam. Hogy szerénytelen és elbizakodott kérkedő nem vagyok: mutatja az, hogy 22 év óta csak most — és most is sok habozás és töprengés után — lépek a nyilvánosság elé egy kötettel. Szerző.

Zavarban az elpirult lány.
Szó nem jő ki az ajakán.

És az ifjú szól mosolygva:
„Ugy-e tolvaj, meg vagy fogva?
Most rabom léssz, ki nem adlak.” —
Ifjú szemei ragyognak.

Összekulcsolt kézzel kérve
Volna kedve esni térdre:
De amint föltekint rája,
Eláll keze, szeme, szája.

Magát azon veszi észre:
Ifju vonja kebelére,
Csókja csattan ajakára,
Karja fonva derekára . .

Kiszakitja magát gyorsan,
Sebesen a kertből rohan . . .
Ő maga lett megrabolva:
Oda vagyon szívnyugalma.

De mégis van fülmiléje,
Zajos tőle napja, éje:
Szive kalitjába zárva
Zeng a szerelm csalogánya.

Csakhogy most már minden este
A szép ifjú áll ki lesbe;
Ő szeretne most már lopni,
Szép leánynak rabja lenni.

(Abádszalók.)

Hiába nyíl kaczajra . . .

— 1879. jul. 30. —

Hiába nyíl kaczajra ajkam
Nevetni többé nem tudok;
A köny erőt veszen már rajtam
S majd szétpattan a szivburok.
Óh hogy kaczagni többé nem lehet
Hazám, kétségbeejtő helyzeted!

Közérdeket, hazát kiáltva
A honfi csak — sápot keres;
Az érdemet immár kizárta
A nyegle és a pénznemes.
Szavazógép a drága parlament,
Országkormányra jut a tönkrement.

És nem pirúl hasznot keresni
Inségből is a rút kufár;
Nekik csak alkalom szerezni
Ha dül a harcz, ha fut az ár.
Minden veszélyt kaczag — a pártfogolt,
S nyugton hever, ki milliót rabolt.

És a bíró nem mer itélni:
Üldöztetést, boszút remeg.
Kontárnak kénytelen kitérni
A nem kegyelt szerény remek.
Ma már a jó — silány; a rossz is — jó:
Csupán pártérdek az irányadó.

Dobálnak sárral és piszokkal
 Nemes erényt, nagy jellemet;
 Rémitnek undok szitokkal
 Fönséges főt, nagy szellemet.
 Ordít s botrányt csinál a satnya had
 S kövezni minden érdemet — szalad.

Miként a föl kavart mocsárban
 Felszinen a hitvány salak . . .
 Ó jaj, mindkét szemem könnyárban
 Hazám! miért is lássalak?! —
 Ó mint irigylem a süket vakot! —
 Mi boldog honfi az, ki már halott!!

(Erzsébetváros.)

R ó z a.

— 1878. apr. 20. —

Árnyas liget közepében
 Levelet tart a kezében.
 Elolvassa, összehajtja,
 De megint csak újra bontja;
 Pedig már kívülről tudja.

Hol elsápad, hol elpirúl,
 Majd meg nehéz haragra gyúl.
 „Vakmerő!” szól, — s összegyűrve
 Húll a levél kemény földre
 Ijedtében megrepedve.

„Mégis csak egy istentelen.
 Légyottra föl kérni engem! —“
 Villám cikáz a szemében . .
 És a levél rémültében
 Rög alá bújt már sebtében.

Nagyokat lép föl és alá.
 De haragja alább hagyá.
 Gondolatja mondogatja:
 Lehetetlen kívánatja,
 Hisz valaki megtudhatja!

Csendesedik minden lépten . .
 „Kívánságát én nem értem.“
 Gondolkozik s aztán megáll...
 És a levél — a bokornál —
 A rög alól kikandikál.

„Olyan komoly minden sora!
 Mély érzelem minden szava!..“
 S veti szemét — oda lépve —
 Szegény árva kis levélre,
 Kis levél nagy örömére,

S egy hirtelen mozdulattal,
 Mosolylyal és pirulattal
 Piczinyke kéz ragadta fel. —
 Ó mi boldog az a levél:
 Párnája szép puha kebel!

(Abádszalók.)

Engemet is meglep . . .

— 1879. febr. 9. —

Engemet is meglep néha
A dicsőség vágya.
Nem vagyok-e én poéta
Elismerést várva?!

És előnti a lapokat
Költeményim árja.
És türelmem a napokat
Remegve számlálja.

Tömjéneznék mindenfelől
Már képzeletemben,
A dicsőség ölembe dől,
Koszorú kezemben.

Mohón várok minden számot
Nevemet keresve,
A közlésre tartva számot,
Üzenetet lesve.

Megjönnek az üzenetek.
Nincs köszönet benne . .
De én tovább küldözgetek
Kétségbe nem esve.

A szerkesztők gúnykaczajjal
Összetörnek szépen . .
Dúlt kedélylyel, tépett hajjal —
Ámde ép reményem.

Elhallgatok jó sokáig
 Jobb időkre várva,
 S újra kezdem; oh de máig
 Mindig csak hiába! —

Ó már hányszor felfogadtam:
 Csak magamnak írok.
 Falra borsót hanyogattam:
 E vágygyal nem bírok.

Mitsem írni soha többé:
 Legokosabb volna.
 De írásra késztt örökké:
 Az ihlet hatalma.

És én írok élvezettel
 S boldog vagyok tőle.
 Életem a költészettel
 Össze vagyon növe.

Ó csak többé meg ne lepne
 A dicsőség vágya!
 Boldogságomnak nem lenne
 A világon párja.

Feleségem forró csókja,
 Gyöngéd ölelése,
 Magasztaló édes szója
 Dalért hevülése:

Legédesebb, legkedvesebb
 Legszebb elismerés;
 Nélküle a legfényesebb
 Dicsőség is kevés.

(Erzsébetváros.)

A h á t a m o n . . .

— 1878. január 22. —

A hátamon három kereszt ül.
Ó mennyin is mentem keresztül!
Magam is csodálom, hogy eddig
Az ördög már régen el nem vitt.

Nyomorúság volt az életem
Amióta felcseperedtem.
Alig került egykét jó napom
A rosztat meg sem számlálhatom.

Nem sikerült nekem semmi sem.
Nem pártfogolt engem senki sem.
Megköszönhetem még azt is, hogy
Eléldegélhetek valahogy.

Csak ne üldöztek vón legalább!
De nem hagytak ezzel sem alább;
Éveim számával növekvék.
Hej istenem, mennyit szenvedék!

Én nem tudom, hogy mért, miért nem:
Minden embernek a szemében
Az én csekélységem nagy szálla,
Szavam, tettem egyre bírálja.

Én rám mindenkinek gondja nagy.
Nyugodtan egy perczig dehogy hagy.

Nagyra vesznek minden kis hibát,
Amelyet másoknál ki sem lát.

Ilyen szerencsétlen fuvolás
Nincsen a világon senki más.
Pedig úgy érzem, hogy nálamnál
Jobbat a föld keveset számlál.

A szerelmet meg föl se hozom
Ezer, meg ezernyi okon.
Hej szerelem, csalfa szerelem
Be sokat vétkeztél ellenem!

Van is birtokombam sok kosár.
Kitelnék belőlök egy vásár.
Én nem tudom, hogy mi az oka?
Csúnya nem vagyok, sem ostoba.

Nem kívánok élni már sokat.
Éltess helyettem sors másokat.
Két vagy három évet adj csupán:
De azt boldoggá tedd azután.

Adj egy feleséget, ki engem
Életénél jobban szeressen,
Akinek körében gondtalan
Napjaim élvezzem boldogan.

(Abádszalók.)

S ű r ű a p r ó

— 1879. jul. 22. —

Sűrű apró örömeim
 Boldogitnak engemet,
 Fény, dicsőség, magas állás
 Éntőlem mind ellehet.
 Dobogó keblemre zárom
 Szerelmetes édes párom,
 A ki hévvel átszorít,
 Csókjaival elborít.

Menyország az én hajlékom,
 Szerelem az istene;
 Trónusáról kedvvirágot,
 Boldogságot hint keze.
 És a béke olajága
 — Fedve minket kedves árnya —
 Édes illatot bocsát,
 Izletes gyümölcsöt ad.

Ó mi szép, mi jó az élet,
 Ó mi kedves énnekem!
 Lélek és szív nyugodalma
 Gyönyöreit élvezem.
 Rózsabimbó lepke szárnya,
 A ligetnek hűvös árnya,
 Madárdal és fürge ér
 Ó mily nagyon sokat ér!

(Erzsébetváros.)

A r a n y h a j s z á l . . .

— 1877. okt. 17. —

Aranyhajsza! a kezemben.
Szeretőm fejről vettem.
Nem is vettem, maga adta
S mosolygott az eszemadta.

Én egy egész fürtöt kértem.
De csak egy hajszálat értem . . .
Egy hajszálnyit ér szerelmem
Szőke kis lány a szemedben?!

Kis csintalan mért pirúlsz el?
Oly egyszerre mért némúlsz el?
S miért hangos szived tája,
Ragyogó a szemed párja!

Hasztalan a titkolódzás.
Én vagyok szivedben, nem más.
Árulók vannak körülted:
Szemed, szived, lehelleted . . .

Ne tagadd hát, valld be nyiltan.
A virág is szebb kinyiltan.
Hadd virüljon pompájára
Szerelmünknek bájvirága.

Ide gyorsan — karjaimba
Forró csókot ajkaimra . .

Csókjainknak csattogása:
Sziveink tolmácsolása.

* * *

Aranyhajsza a kezemben,
Szőke kis lány az ölemben,
Ajkamon a piczi szája,
Forró csókot nyomott rája.

(Abádszalók.)

S o h a j.

— 1879. május 9. —

Végig tekintek szép hazámon
S a szívem elszorúl:
Mindenfelől a láthatáron
Vészfölleg tornyosúl, —
És benn az érdek harcza dúl
Vadúl.

(Erzsébetváros.)

F e l k ö s z ö n t ő.

— 1871. nov. 28. —

Becses neved napján üssön meg a guta
Minden ellenséged:
Hogy közel és távol mind, aki csak ösmer
Hőn szeressen téged.

Vigyen el az ördög — bút, bánatot, gondot,
 Az öröm maradjon,
 S mosolyogva nézzen, csókoljon, öleljen
 Szerencse kisasszony,
 Hogy oldala mellett telve boldogsággal
 Ne jusson eszedbe:
 Csúnya vén banyának — a sárga halálnak —
 Vagy te is lekötve.
 S ha mégis idővel érted indul: — útban
 Törjön el a lába,
 Hogy csak nagynehezen döcögve jusson el
 Hozzád — nagysokára.

(Pest.)

A búszerzői csárdában.

— 1878. jan. 28. —

A búszerzői csárdában
 Szegény legény ül magában.
 Fejét két kezére hajtja:
 Lehúzza bús gondolatja.

Egész házhely volt vagyona,
 Termett rajta sok gabona.
 Hat ökre volt és hat lova.
 Nagyon is jól ment a dolga.

Felesége gyönyörű szép,
 Igyekező, jó mindenkép.
 Eladó kedves leánya:
 Szemefénye és bálványa.

Nagy volt az ő tisztessége,
A falunak ifja, véne
Tőle kértek jó-tanácsot,
Akit mindenki úgy áldott.

Kapuja nem volt bezárva:
Bemehetett minden árva;
Durván senkit el nem bocsát:
Jó szót ad és alamizsnát.

Szegény utas, uri vendég
Meg is fordult nála elég.
Egyformán szívesen látta
És örömmel kiszolgáltá.

Adott kölcsön, kinek kellett,
Nagy kamatot soha sem vett,
S mert ő maga becsületes:
Roszat senkiről fel nem tesz.

A jegyző volt jó barátja.
Fogja meg az isten átka!
Hogy a bajból kisegítse:
Magát tette érte tönkre.

Falu pénze, árvakassza,
Jegyző által elsikkasztva.
Sötét börtön vár reája,
Ha nagy szíve meg nem szánja.

Felesége, nyolcz gyermeke
Körülfogták esdekelve;

Ő maga is térden állva,
Irgalom után kiálta.

Nagy összegért jót állott hát
Nemesszivü, igaz barát. .
Szakadt volna meg a szive
Mikor megindult a könnyre!

A jegyzőért elővették
Fiskálisok fenyegették.
Nem vala más választása:
Pénzt vett kölesön uzsorára.

Rajta senki nem könyörült
Jegyző arcán gunymosoly ült.
És még neki állott feljebb. .
Oh a hálátlan gonosz eb!

Akármiként igyekezett:
Az adósság növekedett.
Nem birta a nagy kamatot
Akárhogyan esütlött-botlott.

Kért, könyörgött, rimázkodott,
Sziv-szakadva sirt, jajgatott.
Ah, de reá se hallgattak:
Halasztást többé nem adtak.

Hitelezők csődöt kértek,
És semmit meg nem kiméltek.
Fiskálisok megrohanták
És mindenét lefoglalták.

Szaporodott a perköltség.
 Nem volt többé semmi mentség.
 Dobra ütve földje, háza,
 Árverezve ingósága.

Bánatában felesége
 — Ó szörnyü! — a sírba tére.
 Gyönyörű szép nagy leánya:
 Ma egy hete volt halála.

Mikor épen ez haldoklott,
 Jegyzőt ördög oda hozott.
 Felforrott minden csepp vére:
 Szörnyet halt az egy ütésre.

Leánya ezt amint látta:
 Utra kész lelke elszálla.
 Apja reáborult némán.
 Szó nem birt kijőni ajkán.

Nem volt többé már fohásza.
 Képtelen volt a sirásra.
 Merev szeme, merev arcza:
 Nincsen többé belső harcza.

Elindult a nagy világba
 Céltalanul bánatába'.
 Ember s világgyűlölettel,
 Megunt, megvetett étellel.

Akarja, de mégse képes
 — Az az élet olyan rémes! —

Gonoszságra vetemedni,
Bánatát vérbe temetni.

Rabolni is volna kedve,
Gyujtogatni úgy szeretne.
Jól esnék ez mind szívének.
Ugy örülne bajnak, vésznek.

Ah, ha hatalmában állna:
Egész világ elpusztulna.
Boldognak érezné magát,
Ha látná a világ romját.

Még tán kacagni is tudna...
Agyát összevissza futja
Rémesnél rémesb gondolat.
Ah, de nyugtot semmi sem ad!

Átkozott sziv! most is érez.
Zsivány életre nem képes.
Mindent akar, — ah de gyáva
Gonosz-tett végrehajtásra.

De fellázad most is vére:
Ha a jegyző jut eszébe.
Ugy érzi, hogy igazságot
— Bár magának — szolgáltatott.

A törvény őt elítélné,
Hogyha kézre kerithetné.
De az isten — mert úgy érzi —
Őt azért el nem ítéli.

Kinos, vészes bujdosásban
 Itt pihen meg e csárdában.
 Napok óta szomjan-étlen:
 Mégis minden érintetlen.

Étel, ital az asztalon
 Régóta előtte vagyon.
 Órák hosszat elmerülve
 Van az asztalra terülve.

Végre fölveti a fejét.
 Égre tartja mindkét kezét.
 Egy nagy könnycsepp gyül szemébe,
 S fohász fakad a keblébe'.

Mereven áll pillanatra.
 Oly fönséges ábrázatja.
 És nagy elhatározás ül
 Homlokán rendületlenül.

A palaczkot megragadja,
 Sebesen a falhoz csapja.
 Csárdából gyorsan kilépve
 Golyót rőpit a fejébe.

(T.-Beó.)

Ne küldj kérlek...

— 1878. mart. 16. —

Ne küldj kérlek a Tiszára
 Édes szülém engem:

Partra érve vizet mérve
Búsan elmerengnem.

„Menj csak fiam, én hadd igyam,
De vigyázz magadra,
Hogyha a part — Isten megtart —
Alattad szakadna.“

Ne küldj szülém! szédülök én
A vízbe tekintve
S olyan mintha tündér-lányka
Szép magához intne.

„Ej te golyhó, milyen bohó
Ez a te beszéded;
Hogyha szédülsz, akkor leülsz,
Vigy magaddal széket.“

Édes anyám, édes anyám!
Félek a Tiszától;
Hátha többet te engemet
Nem látsz; leszek távol . . .

„Soh'sem hittem, hogy gyermekem
Ilyen nagyon gyáva:
Iszonyodik, ájuldozik
Egy kis vizet látva.“

Bele esett a szeretőm,
Tán akarva tette;
Mert azt nekem, hogy elvegyem.
Szülém nem engedte.

„Szót se róla — hordja gólya —
Nem neked való volt;
Örök nyugodalmat neki,
Ha csakugyan megholt.“

Édes szülém, édes szülém!
Nem birom feledni;
Amig élek az én szívem
Érte fog epedni.

„Soha bizony, — itt a farsang,
Megházasítalak:
Falubeli leggazdagabb
Leánynak szántalak.“

Édes anyám! meghalt babám
Oly nagyon szerettem:
Vele együtt hullámba dült
Gyermekeim s reményem . . .

„Szedte-vette, ő kereste
Elcsábíta téged;
Nem lett volna neked soha
Hű s jó feleséged.“

Nem szólt semmit . . . korsókat vitt
Fia a Tiszához;
S parton állva, könytől ázva
Búsan dőlt egy fához.

Mikor aztán — sokat sirván —
Korsókra tekintte

Keserőséggel egészen
Megtele a szive.

És lelépve, vizet mérve
Magát elkiáltja:
A felszinen, merevenen
Szeretőjét látja.

Egy pillanat, a viz alatt
Átkarolja őtet..
És a halál mellettük áll:
Összeadja őket....

Várja, várja gonosz anyja,
De hiába várja, —
Fia nevét — vesztve eszt —
Hasztalan kiáltja.

Mindennapon est s hajnalon
Kiszalad a partra,
Egyetlenegy gyermekének
Nevét hangoztatva...

Mulnak évek, lesznek vének
A fiatal fűzfák,
De az anyát — tépve haját —
Ők mindennap látják.

És megesett, gyümölcs termett
Egy reggel a fűzfán:
Szegény asszony -- oh mily iszony! —
Ott csügg a fűz ágán.

(Abádszalók.)

Mily jó itt lenn . . .

— 1879. jan. 5. —

Mily jó itt lenn alatt!
 Nagyoktól észrevétlenül,
 A nagy világtól messzire
 Szerény hajlékom ott terül
 Csendes Küküllő mentibe'.
 Lakomból béke integet,
 Édes nyugalom pihenni hív,
 Örömvirágot hinteget
 Felém s eléem hű női szív.

Mily jó itt lenn alatt!
 Vigan lobog a tüzhelyem,
 Megcsap az étel illata, —
 Nyakamban ime kedvesem,
 Hő csókja már elcsattana.
 Nekem rohan a kis leány
 S ruhámba buvik hirtelen..
 Oh mennyi öröm vár reám,
 Oh mennyi élv, nagy istenem!

Mily jó itt lenn alatt!
 Kényelmesen étkezhetünk
 És szólhatunk is fesztelen.
 Együtt eszik a kedv velünk,
 Közénk lopózva nesztelen.
 Szemünk mosolyg, arcunk ragyog,
 Elégedetten kelve fel,
 Egészségtől — mi boldogok! —
 Gyorsan hullámszik a kebel.

Mily jó itt lenn alant!
 Kedves — kezünknek a dolog,
 Korán-későn vigan halad;
 Hiszen csepeg, ha nem csorog,
 Áldás rájok el nem marad.
 Hogy boldogok, vigak legyünk:
 Igényünk ahoz oly kevés!
 Mindennapink megvan nekünk
 S nincsen se bú, se szenvedés.

Mily jó itt lenn alant!
 Szabad folyást engedhetünk
 Érzelmeknek mindenütt.
 Csak az koczint pohárt velünk,
 Kivel szívünk egyszerre üt.
 Néhány igaz barát elég;
 Enyelgve vig kacaját csapunk, —
 S szemünkben részvét lángja ég,
 Ha olykor elborul napunk.

Mily jó itt lenn alant!
 Virág, zene öröme hoz
 S kedves nekünk mindig a táncz;
 Szerelmünk nem gyötör s haboz,
 Hymen nekünk csak rózsaláncz.
 Föl nem kavarja szenvedély
 Lelkünk mosolygó szép tavát,
 S nem rontja meg szívünk — kevély
 Gög, rút irigység, nagyravágy.

Mily jó itt lenn alant!
 Nyugodtak édes álmaink,

Nem látva szörnyű rémeket:
 Itt orgyiloknak fénye int,
 Amott fegyvereső retteget. —
 Nincs, mit keressen a kaján.
 Nyugodtan alhat a szegény.
 Ő kincsein nem kapnak ám:
 Nem kell — becsület és erény.

Ah oly jó itt alatt! —
 És mégis én, oh dőre én,
 Magasra vágytam egykoron.
 Hirnév, dicsőség közetén
 Haladt előre lábnyomom.
 A fény vakítá el szemem,
 A kincs syréne csábitott,
 A vágy megrontá ép eszem,
 A példaraj elkábitott.

Mily jó, hogy itt vagyok,
 Itt len, e csendes völgy ölén,
 Szegényen bár, de boldogan.
 Mosolygva hajlik nőm fölém
 S átfogja főmet gondosan,
 Csókkal halmozva homlokom . . .
 Oh hála néked Istenem!
 Királyinál több hajlokom:
 A boldogságot ismerem.

(Erzsébetváros.)

Menyegzőm napján.

— 1878. október 3. —

Zelmám, szerelmem, angyalom,
 Boldogságom, üdvösségem!
 S most már bátran kimondhatom:
 „Édes kedves feleségem!”
 Öröm' sugára reszket arcomon,
 Gyönyörben úszik két szemem.
 Talán csak ébren álmodom?!
 Ah hinni is alig merem.

De hisz' való, nem álom ez:
 Az esküvő imént vala;
 Im itt már férjének nevez
 A földnek legszebb angyala.
 Reám függeszti szende szép szemét,
 Miben szerelmi lángja van,
 Kezemben érzem kezét..
 Boldogságom határtalan.

Édes valóság, szép jelen:
 A meny a földre költözött.
 Körültünk minden édesem,
 Ünneplő fénybe öltözött.
 Ah a gyönyörtől majd leroskadok!
 Ölelj kebledre drága nőm!...
 Dalt zengnek égben angyalok..
 Fényesnek látom a jövőm.

Borúlj vállamra kedvesem,
 Had folyjon az örömkönyű..

Szivárvány játszik képeden,
 Ah arcod tőle gyönyörű! . . .
 Im üdvözitnek édes csókjaid.
 Minden vágyom betelt
 Az ég kárpítja megnyilik
 S borit reánk áldás-lepelt.

(Erzsébetváros.)

Irénke panasza.

— 1860. septemb. 28. —

Istenem! Teremtőm!
 Már mit is tegyek?
 Annyi legény közül
 Melyikhez menjek?

Anyám váltig mondja:
 Vén lány maradok,
 Ha minden legénynek
 Kosarat adok.

De hát ki tehetne
 Mindnek eleget?
 Mikor szeretni hűn
 Csak egyet lehet.

Férjhez menni egyhez,
 Csak egyhez szabad.
 Annyi között jóra
 Vajjon ki akad?!

Bandi csintalan, meg
 Váltig kacsintgat.
 Miska olyan komoly,
 Nem beszél sokat.

Ennek nagy a szája,
 Ama meg sántít.
 Péterben az a baj:
 Megszól mindenkit.

Egy is jár még hozzám.
 Olyan gyönyörű,
 Mosolygó a szeme,
 Arcza gömbölyű;

Művelt, okos ember,
 Szeretném is, — ha
 Oly német nem volna
 Az istenadta . . .

Istenem! Teremtőm!
 Hát mit is tegyek?
 Annyi sok legény közt
 Melyikhez menjek? —

Jaj! tudom már végre
 Ki lesz szeretőm,
 Ki mondja legelső:
 „Kedves drága nőm.”

Eljön nemsokára
 A nagy háború,

Midőn a hazára
Vár fény vagy ború.

Aki legvitézebb
Lesz a harcmezőn,
Dicsőséggel telten
Hősként hazajön:

Azt fogom örökké
Szivből szeretni,
Legyen csúnya, rőt, vagy
Legyen akármí.

(Eger.)

A z a g g l e g é n y.

— 1878. jan. 19. —

Szeretnék megházasodni.

Járok is utána.

Ah de minden fáradságom

Mindig csak hiába!

Én nem tudom, hogy mi bajuk
Mostani lányoknak:

Az én becses személyemre

Oly keveset adnak.

Elfogadják udvarlásom,

Mindnyájan szeretnek,

Kedvelik a társaságom,

Sokat emlegetnek.

Majd kicsattan örömében
 Mindeniknek arca
 Az általam sűrűn adott
 Sok szép ajándékra . .

Nagy becsben is állok nálok:
 Hozzám folyamodnak,
 Hogyha egy kis mulatságot
 Rendezni akarnak.

Nélkülem nem történhetik
 Leánykörben semmi.
 Hej, a csintalan jószágok
 Úgy tudnak hizelni!

Körülkapnak, czirógnak,
 Enyelegve kérnek;
 Hamis pillantásaikkal
 Mindenre rávesznek.

Annyira elbolondítanak,
 Hogy azt hiszem róluk:
 Valamennyinek én vagyok
 A kiválasztottjuk . .

Neki bátorodva aztán
 Kiválasztok egyet:
 A legesleggazdagabbat,
 Legjobbat, legszebbet.

Gyönyörű szép bokrétával,
 Dobogó kebelrel,

Boldogságtól fényes arczczal,
Forró szerelemmel.

Süker biztos tudatával
Belépek a házba
Papát, mamát, szép leányát
Hozni örömlázba.

Válogatott ékes szókkal
Nyilatkozom aztán
Lesve a szót, az „igen“ szót
Szüle s leány ajkán.

Nagyon megtisztelve érzik
Vallomásom által
Valamennyien magokat,
De mindazonáltal —

És egy perczre elhallgatnak.
Aztán újra kezdik:
Hogy nagyon nagyra becsülnek
Végső lehelletig . . .

Ezt ugyan eltévesztettem.
Magamban gondolom.
És a kosárral terhelten
Veszem a kalapom.

De hát nem is ezt akartam.
Nem a szökét, nem ám.
Hisz' a szökét életemben
Én ki nem állhatám.

Be bolondúl cselekedtem.
 Ejnye be bolondúl!
 Az a barna az, ki értem
 Már régen bolondúl.

Nosza rajta a barnához,
 El szaporán hozzá!
 Léptem a gyors elhatározás
 Szaladásra hozá.

Ah a barna csak a leány!
 Drága szép szerelmem!
 Alig várom, hogy már lássam,
 Csókoljam, öleljem.

És nincs kétség: eped értem
 Régóta hiába.
 No de ütött immáron a
 Boldogság órája. —

Uramfia! hisz ez liba.
 Kereken kimondta:
 Hogy nem szeret és nem is fog
 Szerethetni soha.

Ilyen ez a rossz nevelés.
 Kényen-kedven tartva
 Elbizottan szerencsáját
 A lány elszalasztja.

No de gombház, ha leszakad
 Mindjárt leszen másik.

Kérő kezem a többihez
Aztán sorra benyit . .

De mintha csak valamennyin
Összeszóltak volna:
Kosarakat aggatnak rám
Egytől egyig sorba.

Furcsa isten teremtese
Ez a leányféle!
Eldobja a jó szerencsét
S vakon rohan vészbe.

Mintha bizony mai napság
Oly nagyon lehetne
Kedvük szerint válogatni
Fiatal legénybe'.

Köszönjék meg, hogyha kérik.
Tíz leány jut egyre.
Hogyha kérőt kap valaki:
Igazi szerencse.

Aztán — nézze meg az ember,
Mi hiba van bennem?
Mi kivetni valót lelnek
Becsés személyemben?

Nem vagyok-e jó állásban?
Nem vagyok-e gazdag?
Ilyen finom gavallérra
Ugyan hol akadnak?

Nincs-e elég műveltségem?

Nincs-e befolyásom?

Művészeti készségem?

Elég tudományom?

És ha magam a tükörben

Jól szemügyre veszem,

Ugy találok: szép az arczom,

Elegáns termetem.

Egy kissé meghájasodtam,

No de ez nem hiba.

Aki ilyesmin főnakad:

Bizony, bizony liba.

Mitsem tesz, hogy néhány évvel

Negyvenet haladtam.

A mostani fiatalság

Túl nem teszen rajtam.

Most vagyok a legjavában,

Legnagyobb tüzemben.

A szerelem most lángol csak

Igazán szívemben . .

Eh, de mit is vesződöm

Én veletek leányok!

Az én magas szellememet

Ti föl se fogjátok.

Jómódú szép özvegy asszonyt

Keresek magamnak.

Ezek sokkal okosabbak,
Mert már tapasztaltak;

Maradandó boldogságot
Nyújtani képesek.
Hogy őket elhanyagoltam!
Megyek is már, megyek...

No de mégis rettenetes!
Meg vagyok átkozva.
Avagy a világfolyása
Vagyon megváltozva?

Mi az isten csodája ez?
Mind megbolondúltak?
Nincs ezeknek ép érzékük,
Csupa elfogúltak..

Manó vigyen benneteket!
Azért se búsulok. —
S ha jól veszem fel a dolgot:
Nincs is rá elég ok.

Egy són, egy kenyéren élve
Ösmerhetni csak ki.
Addig a lány mindig talány,
A házasság lutri..

Szép, fiatal a szakácsném.
Nagyon jó gazdasszony.
Isten bizony, most látom csak:
Milyen derék asszony.

Piros, pozsgás, olyan fürge,
Jókedvű, beszédes.
A bizony: nem is ostoba,
Esze nagyon éles.

Kedvemben jár folytonosan,
Jól viseli gondom.
Úgy élek, mint egy kis király:
Semmire sincs gondom.

Aztán — Ejnye, milyen csúnya
Hálátlan az ember!
Megérdemlem, ha ez asszony
Mostan mindjárt elver.

Ezekről a gyönyörű szép
Kedves gyermekekről
Egészen megfeledkeztem.
Oh a szégyen megöl!

Jertek édes magzataim
Apátok ölébe!
Te meg készülj jó anyjokom:
Megyünk esküvőre.

(Abádszalók.)

Mily boldog volnék én.

— 1878. febr. 1. —

Mily boldog volnék én:
Ha egész életemet

Neked szentelhetném
Oh áldott költészet!

Ha nem csupán lopva,
Nem csupán titokban
Fakadhatnék dalra,
Hanem bátran, nyiltan.

Ha csendes magányban
Édes szabadságban
Lehetnék egyedül
Könyv társaságában.

Ha jönni, ha menni
Utazni kedvemre,
Beszélni és tenni
Szabadon lehetne.

És ha nem kellene
— Mi úgy bánt engemet! —
Percznyi menetelre
Kérni engedelmet.

Ah de az én sorsom
Végtelen szomorú!
Alkonyodik napom,
Egemre gyűl ború.

A mi után vágytam
Egész életemben:
Bárhogyan akartam,
Soha el nem értem.

Nyomorúlt perekkel
 Kell nekem vesződni,
 Haragos felekkel
 Örökké evődni.

Úgy vérzik a szívem:
 Hogy egész napokat
 Kell elfecsérelnem
 Vizsgálva rabokat;

Kimutatásokkal
 Gyötörni eszemet,
 Végtelen számokkal
 Zavarni fejemet;

Mások hibáiért
 Tűrni és szenvedni,
 Más hanyagságáért
 Énnekem felelni;

Önérdék, irigység,
 Ármánynyal küzdeni;
 S ami nem csekélység:
 Állásom féltetni;

Felebbvalóimnak
 Szeszéyleit tűrni,
 Akik sorakoztak
 Engemet elűzni!...

Szegény üldözött vad
 Nem birom sokáig.

Vége úgysem szakad
Egész a halálig.

Oh csak jőne is már
Mielőbb halálom:
A sírban béke vár,
Ott nyugtom találok.
(Abádszalók.)

H a r a g s z i k

— 1877. nov. 8. —

Haragszik az édes anyád,
Hogy eljárogatok hozzád.
Gyenge vagy még, csupa gyermek.
Korán volna férjhez menned.

Haragszik és duzzog érte,
Hogy mitsem ér a beszéde..
Hej! mitsem ér, mert a szemed
Hív és marasztal engemet.

Mitsem tudsz még a világról.
Gondolsz csupán a játékról..
Pedig tudod azt az egyet,
Hogy a szived engem szeret.

Tizenhat esztendő's kis lány
Tud szeretni csak igazán,
Olthatatlan lánggal, hévvel,
Szíve első szerelmével. —

Azt mondja az édes anyád,
 Hogy husz évig férjhez nem ad.
 Akkorig megnől az eszed;
 Megládd, hogy nagy hasznát veszed.

Ugyan édes asszonyéném,
 Hej! valamit mondanék én.
 Hány éves is volt kegyelmed,
 Mikor urába szeretett?

Tizenöt volt s tizenhatra
 Készültek a lakodalmra;
 Tizenhetet be nem várták:
 Egymást karjaikba zárták.

Ne bánja hát édes néném,
 Hogy leányát elszeretém.
 Áldja meg az isten magát:
 Adj reánk az áldását. —

Hej, tudom már, hogy mi bántja,
 Lányát tőlem mért sajnálja?
 Drága kincse, szemefénye.
 Ah, ő minden reménysége.

Ki ne féltne ennyi kincset,
 Mit egyszerre elveszithet?!
 Ki ne haragudnék érte,
 Ha ily nagy veszteség érte?!

Ifjuságát, boldegságát,
 Gyönyörrel látja önmagát

Viruló szép leányában
Egy második kiadásban.

Szive repes örömében:
Fürtös feje a kezében,
Összevissza csókolgatja,
Ölelgeti, simogatja.

Erősen keblére zárja.
Világért el nem bocsátja.
Attól fél, hogy majd elrepül.
S marad árván és egyedül.

Köny patakzik a szeméből,
Sohaj fakad kebeléből,
S erősebben, görcsösebben
Karolja őt még féltőbben.

Áldott egy jó nénémasszony,
Minden bút szegre akaszson!
Nem lesz semmi bántódása
Leányának, — majd meglássa.

Úgy szeretem, majd meghalok,
Nélküle én elhervadok.
Leánya is szeret engem,
Szerelmében meghal értem.

Ó ne tartson, ó ne féljen!
Köztünk nyugalomban éljen.
Lesni fogjuk gondolatját,
Teljesíteni kívánságát.

Versenyzünk majd mind a ketten
 Gondozásban, szeretetben ;
 Napjait megédesítjük,
 Csókolgatjuk, ölelgetjük.

S óh mi nagy lesz boldogságunk
 — Mit gyönyörrel körül állunk —
 Unokája bölcsesénél . . .
 Szavunk eláll, könyünk beszél. —

Viszszük a keresztelőre,
 — Nagymama a gondos őre —
 Nevére is kereszteljük . .
 És aztán megünnepeljük.

Van öröm az egész házban :
 A kis baba mosolygásban.
 Hát még annak gagyogása :
 A menyország megnyílása. —

S évek mulván az időben :
 Unokái növekvőben
 Körülállják, körülülük ;
 Mindnyájan úgy megbecsülik.

S boldogságban a nagymama
 Magát látja sokszorozva.
 Szívének, ah, oly jól esik,
 Ha egyik rá csimpajkozik.

Nem is hagynak aztán békét,
 Mig el nem mondja meséjét,

Mindeniknek a magáét.
S mégis kevés; mondják „No még!”

De a nagymama türelme
Kifogyhatlan, — soh' sincs vége.
Hallgatja a gyerek-sereg,
Amíg mind el nem szendereg . . .

Édes, kedves, drága Anyám!
Engedje, hogy ezt mondja szám.
Fogadjon el hát fiának,
Férjeül a leányának.

Íme kérjük mind a ketten,
Mind a ketten térdre es'tten:
Legyen rajtunk az áldása.
Az isten is úgy megáldja.

(Abádszalók.)

Legkedvesebb helyem.

— 1878. jan. 2. —

Legkedvesebb helyem
A temető nekem.
Oh alig is várom,
Hogy hantok, keresztek,
Köztetek lehessenek . .
Közétek úgy vágyom!

Csendes alkonyaton
Veszem a kalapom
S megyek a sírkertnek.

Kicsiny, nagy keresztet
 Amint észrevesznek
 Hívón integetnek.

A kapun belépve
 Ereszkedem térdre.
 Leveszem kalapom.
 Meghatott kebellem,
 Szorongó lélekkel
 Buzgón imádkozom.

És átszellemülten
 Imába merülten
 Alig veszem észre:
 A megeredt könyvek
 Sebesen peregnek
 Összekulesolt kézre.

Mindenik csepp könnytől
 Mély fájdalomam enyhül,
 Könnyebbedik szívem:
 Kétségbeesésem
 Eltűnik s úgy érzem,
 Visszanyerem hitem.

És megszelidülnek
 Nyugalomra dülnek
 Háborgó érzésim;
 Multaknak átadom
 Emésztő bánatom,
 Gyötrő szenvedésim.

Feltűnik előttem
 Rég letűnt reményem
 Szelid holdvilága
 S biztató szavával
 Ámít boldogsággal
 Remegő sugára.

De csakhamarjában
 Enyészet honában
 Végig süvit a szél. —
 Jéghideg kezétől
 Elmerengéséből
 Lelkem is föleszmél.

És körütekintek . . .
 Jól esik szívemnek
 A sirokat látni.
 Ó csak siessetek
 Sírásó emberek
 Az enyémet ásni!

Ó mennyi vigasz van
 Azon gondolatban,
 Hogy meg fogunk halni.
 Örök nyugalmat,
 El nem muló álmát
 Itt fogunk találni.

A halál kibékít;
 Az istenhez térít,
 Visszatart a rosztól
 S hogy gyilkot emeljen

Ember magá ellen
Sötét fájdalomból.

Ó mily megnyugvást ad
Azon biztos tudat,
Hogy elmulik minden.
Szenvedőnek sorsa
Rettenetes volna,
Iszonyú különben.

A halál reménye
Nagy jótéteménye
Az isten kezének:
Mindent kiegyenlít,
Megadja, mit elvitt
A nyomorúlt élet.

Temető, temető,
Bánatot temető,
Ó hallgass meg engem!
Neked csalódásom,
Boldogtalanságom,
Bánatom elzengem.

Ó ha te azt tudnád:
Rokon vagyok hozzád,
Mindjárt befogadnál,
S látva szenvedésem,
Elhagyatott éltem,
Könyekre fakadnál.

Rokon vagyok, — keblem
Sírokkal megtelten

Szintén egy temető,
 S hantjainak száma
 — Nincsen megállása —
 Naponként egyre nő.

Életörömeim,
 Ifju reményeim
 El vannak temetve;
 Nagyratörekvésim,
 Nemesebb érzésim
 Hantok alá rejtve.

Ábrándozásimnak,
 Boldog álmaimnak
 Fényes teremtményi,
 Ragyogó képzelem,
 Boldogság, szerelem
 Mind megszűntek élni.

Egy mozgó temető,
 Élénken érező
 Oh, az én kebelem ..
 Örök csendességed,
 Érzéketlenséged
 Ó mint irigyelem!

Akit te befogadsz
 Soha vissza nem adsz,
 Örökre nyugszik el.
 Ah de halottjaim
 Kiadják hantjaim
 Életre keltve fel.

De csak egy pillanat,
 Parányi villanat
 Feltámadott éltek.
 A csalódás újra
 Nyomban agyonszúrja
 S lesz új temetésök.

Keblem sirásója,
 Sirjuk megásója,
 A fájdalom nem pihen;
 Éles ásójától
 Erős vágásától
 Majd megreped szívem.

S nem bir megrepedni!
 Meddig kell epedni
 Ó halál utánad?!
 Hát én-felém végre
 Mikor fordul éle
 Megmentő kaszádnak?!

Minek tovább élnem?
 Hisz nem köt már engem
 Az élethez semmi.
 Egyedüli vágyam
 Mélyen lenn a sírban
 Örökre pihenni.

Hasztalan kerestem,
 Embertől nem nyertem
 Sehol igazságot;
 De találtam önzést,

Megvesztegettetést,
Iszonyú gazságot.

Kicsiny tolvajokat,
Apró kihágókat
Birák elítélnék.
Tolvaj ministerek,
Magas gazemberek,
Csak úgy nevetgélnek.

Kit a kétség'b'esés
Nyomor és szenvedés
Vétekre elragad:
Becstelenség érte,
Megvetés a része,
Szégyen és gyalázat.

Kalapot emelnek,
Dicséneket zengnek
A hatalmas gaznak;
Szobrokat emelnek
Holta után ennek
S könyekre fakadnak.

A szegény nép rongyban
Hőségben és fagyban
Dolgozik egész nap;
S iszonyú munkáért,
Hosszú koplalásért
Csak nyomorúlt bért kap.

A magasbam élő
Egész nap henyélő

A bőségben úszik
S egész érdemetlen
Munkatehetetlen
Még magasbra kúszik.

Éhezik és fázik,
Koldúsrongyban ázik
Becsület és erény.
Az ilyen bolondon
Jót nevetnek nagyon
S azt se mondják „szegény!”

A kéjsovár rima,
Jellemtelen sima
Finom kalandorok
Bársonyon pihennek
És amit mivelnek:
Élvek és kalandok.

És a szegény érdem
— A valódit értem —
Ösmeretlen hal el;
Mig szájhősök mellén,
Hetvenkedők keblén
Díszlik a sok rendjel.

Ki hazáját féltve
Kimondja, mit érze
Lázadónak mondják;
Az igazmondásért
Haza-imadásért
Mély börtönbe dobják.

S kinek szabadságon,
 Nem hatalmi jármon
 Az esze mégis jár:
 Veszedelmes tervtől,
 Összeesküvéstől
 Megőrzi a hordár.

A jog és igazság,
 Becsület, szabadság
 Mind merő hazugság.
 Rögeszméket hinni
 S értök lelkesülni
 Csupa ostobaság.

Erő — az igazság,
 Hatalom — szabadság,
 Kard és ágyu — a jog;
 És becsület éri,
 Dicsőség kíséri
 Azt, aki győzni fog...

S hiába kutattam,
 Hozzá nem juthattam
 Igaz szerelemhez.
 Engemet szeretett,
 Érettém epedett,
 De máshoz ment férjhez.

Ó hűség — délibáb
 Mily dőre ki ad rád!
 Biztosan megcsalod.
 Ó asszonyi állat,

Mennyei káprázat,
Ki a poklot adod!...

S hogy vigaszra keljek,
Részvevőre leljek
Szivemet kitártam
S egyetlen barátom,
Gyermekkori társom
Karjaimba zártam.

És akit lelkemből,
Önzetlen szivemből
Végtelen szerettem,
Kiért a halálba
Is rohantam volna, —
S egyek voltunk ketten:

Elárult undokúl,
Felhasznált álnokúl,
Csufosan rászedett;
S amidőn zokogtam,
Hogy benne csalódtam:
Még ki is nevetett.

Istenben, emberben
Barátság- s szerelmben
Csalódva, csalatva, —
Vigasztaló hittől,
Biztató reménytől
Végkép elhagyatva

Szomorú magányban
Bú társaságában

Bolyongok céltalan;
 Mely még rám nem talált,
 A jóltévő halált
 Sohajtva úntalan.

Temető, temető,
 Bánatot temető,
 Ó szánd meg sorsomat!
 Ne tagadd meg tőlem
 Utolsó kérésem:
 Az örök nyugalmat.

(Abádszalók.)

Sarolta.

— 1878. február. —

Bölcs egy leány volt Sarolta.
 Messze el is ment a hire.
 Férfivilág fölkarolta
 Tíz-tizenöt mértföldnyire.

A milyen bölcs, ép' oly gazdag.
 A mily gazdag, ép' olyan szép.
 Nem csoda, ha a férfiak
 Mindnyájan eszöket veszték.

Ragyogó volt a szelleme,
 Ellenállhatlan hódító;
 Modorának a kelleme
 Lebűvölő, megbódító.

Nagy volt az ő műveltsége,
 Beszélt idegen nyelveket,
 Tudományos készsége
 Minden embert úgy meglepett.

Mint királynő uralkodott
 Szellemileg környezetén.
 Amikoron vitatkozott:
 Biztos vala győzedelmén.

Gyönyörűen zongorázott,
 Rajzolt, festett, írt és szavalt.
 És amikor vadászott:
 Merészebben ki sem nyargalt.

Csak úgy hemzsegetek körülte
 Udvarlók és kérők raja.
 De a vallomást kerülte,
 Érzelgésük kikacagta.

Volt azonban a sok között
 Egy halovány szegény fiú,
 Kin a szem meg sem ütközött,
 Egy cseppet sem lévén hiú.

Szegény szülőktől származott,
 Csapó volt még a nagyapja;
 Sokat reá ki sem adott, —
 Kivált lányos apa, anya.

Anyja tébolydában halt el.
 Apja nagyon igénytelen.
 Nagybátyja is úgy veszett el,
 Miként anyja — megőrülten.

Neki is az lesz a vége
 Anyja sorsára fog jutni.
 E betegség öröksége;
 Mert az át szokott hárulni.

Meg is látszik már most rajta:
 Mélabús és komoly mindég,
 Sajátságos zavart arca,
 Szemeiben furcsa fény ég . .

Hanem azt senki sem hitte:
 Annyira is fölvergődjék.
 Önmagától sokra vitte:
 Nem rég bíróvá nevezték.

És így kénytelen-kelletlen
 Megtűrték a — társaságban,
 Hol nem is volt kellemetlen
 Mester lévén szavalásban.

Ügyes volt a rendezésben:
 Estélyeket és bálokat
 Összehozott ő egy évben
 Sikerülten elég sokat.

Műkedvelő társaságot
 Alakított nagy erélylyel;
 A színpadon szépen játszott,
 Nemes tüzzel, szenvedélylyel.

Szegényeknek és árváknak
 Ekként sokat összegyűjtött.
 Nem engedett fáradásnak,
 Ha jótékony-célért küzdött . . .

S ez ifjúnak volt egy titka,
 Szive tőle majd megrepedt:
 Eszményképe volt Sarolta,
 Nagy titokban érte epedt.

Fényes nappal, holdvilágnál
 Elmerengett, ábrándozott
 Kit egy hervadt, tört virágszál
 Is szomorúságra hozott.

Boldog volt e szegény ember,
 Ha őt csak egy pillanatra
 Az utcán, a bálteremben,
 Színházban megpillanthatta.

Estélyt, bált és szindarabot
 Azon titkos gondolattal
 Rendezett és összehozott:
 Találkozik Saroltával.

Majd elájult örömében
 Hogyha véle szót válthatott.
 Örömköny rezgett szemében,
 Ha az övé rá pillantott . .

Fel is tűnt ez Saroltának.
 S nem bírta megmagyarázni
 Semmiképen se magának:
 Miért ohajtja őt látni?

Minél többször találkozott,
 Minél többet beszélt vele:
 Annál inkább vágyakozott,
 Annál jobban érdekelte.

Gondolkodó, merengő lett
 És zavarttá édes álma;
 A társaság már nem kellett,
 Mert úgy vágyott a magányba.

Egész nyugodt akkor vala,
 Ha véle volt tanútlanul.
 De az ifju bucsú-szava
 Lelte ismét nyugtalanul..

És hónapok telték így el.
 Nőttön nőtt jó barátságuk.
 Fűszerezve gyöngédséggel,
 Bizalommal társalgásuk.

Nézeteik kicserélték,
 Egymásnak emléket adtak,
 Napjaik boldogan éltek,
 Gyakran kacajra fakadtak.

De az ifjút szenvedélye
 Végére is elragadta.
 Hölgye előtt borult térdre,
 Mindkét kezét megragadva.

Határtalan hő szerelme
 Birhatásáért könyörgött.
 — Fékezhetlen gerjedelme
 Belé bátorságot öntött. —

Kérve kérte: boldogítsa,
 Legyen az ő felesége;
 Hiszen viszontboldogítja,
 Övé leszen egész élte.

Meglepetve, elámulva
Hallá s nézte őt Sarolta.
Annyira el volt fogúlva,
Hogy mit beszél: azt se tudta.

Feje zúgott, arca lángolt,
Szíve sebesen lüktetett.
E vallomásra nem számolt,
De azért nagyon jól esett.

Kimondhatlan boldogságtól
Feszült, emelkedett keble;
Megragadva csodás vágytól
Ráborúlni lett vón kedve.

De erőt vett bölcsesége
Túláradó érzelmein.
Elhalványult arca vére
És könny rezgett szép szemein.

Nagy megfontolást igényel
Ilyen döntő elhatározás.
Számot vetni kell szívével
S megfontolandó még sok más.

Szeretettel, gyöngédséggel
Az ifjút így arra kérte:
Várakoznék türelemmel,
Nyilatkozni fog egy hétre.

Oh ez a hét mennyit látott!
Mennyi reményt és kétséget,
Mily iszonyú lelki harcot
És hány átvirasztott éjet!

Az ifjú már alig várta
 Az egy hétnek letelését,
 Hogy forró keblére zárja
 Imádott szép szerelmesét.

Bár kételyek olykor gyötrék
 Reménye őt el nem hagyta.
 Éjjel-nappal ábrándozék,
 Gondolt boldog házasságra.

Saroltában szív és az ész
 Nehéz küzdelemre keltek.
 Mindkettő a végletre kész
 Egymásnak mitsem engedtek.

Szülőihez fordult végre
 Jó-tanácsért helyzetében.
 Rokanait is megkérte
 Véleményért nagyon szépen.

Valamennyi szeretettel
 És a legjobb akarattal:
 Különböző véleménynyel
 Nem egyforma jó-tanáccsal.

Édes atyja ellenezte,
 Édes anyja jónak látta.
 Kinját mind ez csak nevelte,
 Mely immár nagy fokra hága.

Eltelt a hét és Sarolta
 Mégse tudta: mit feleljen?
 A nagy kérdés nincs megoldva.
 Módot arra miként leljen?

S im az ifjú már benyitott
 Örömtől sugárzó arccal.
 Ah de még most sem szakított
 Sarolta a belső harccal.

Ünnepélyes, feszült csendben;
 Visszafojtott lélekzettel,
 Zajgott a szív a kebelben
 Telve lázas érzélemmel.

Az ifjunak szemében ült
 Kíváncsian néző lelke;
 Vére gyorsan arczába gyült.
 Feleletet várva, lesve.

És Sarolta haloványan
 Kőszoborként megmeredve
 Állott mindig határozatlan
 Szemét a földre szegezve.

Keble végre emelkedett,
 Merőn nézett az ifjúra;
 Szép szemében egy könny rezgett,
 Mig ajkán mosoly vonúla.

Csengő, de most rezgő hangja,
 A mely a szívig elhatott
 Lágyan, lassan s megfontolva
 Ilyen feleletet adott:

„Szeretem önt, — azt érzem.
 Csak azt akarom még tudni:
 Szerelem-e ez érzélem,
 Mely soha el nem fog mulni?!“

„Próbára kell tenni szívem . . .
 Legyen addig, kérem, nyugodt,
 A míg lelkem — nagyon hiszem —
 E meggyőződésre jutott.“

Nem ezt várta ifja tőle,
 Ki egy perczig sem habozna;
 A ki érte vészbe dőlne,
 Biztos halálba rohanna.

Felleg borult homlokára,
 Fohász fakadt kebeléből.
 Szóhoz jutni csak sokára
 Tudott meglepetésétől:

„Határtalanul szeretlek.
 Mindenem vagy e világon.
 Nélküled én nem élhetek!
 Te vagy az én boldogságom.“

„Ó ne habozz, mondd ki bátran,
 Hadd tudja meg egész világ.
 A bimbó is szebb kitártan,
 Illatozóbb minden virág.“

„Vagy tán kétkedel még bennem,
 S engem vágysz tenni próbára?
 Ó szólj, drága szép szerelmem!“
 „Nem kétkedem!“ mond Sarolta.

„Nem kétkedem szerelmedben
 — Szól szép kezét oda nyújtva —
 De én vagyok érdemetlen
 Ily nemeslelkű ifjúra.“

„Hallgass még egy pillanatra!
Szivem egészen kitárom.
Aztán — szól elragadtatva —
Határozatodat várom.“

„Téged csak oly nő boldogít,
Ki mint te őt, akként szeret,
Akit ép' olyan láng hevít
Máskép téged bánat temet.“

„Csak olyan nő méltó reád,
A ki imád, mint az istent;
Aki másra semmit sem ad,
S elhagy érted mindent, mindent.“

„Megtudni hát azt akarom:
Igy szeretlek-e tégedet?
És ha ekként: úgy od' adom
Szivem, lelkem, életemet.“

Leborúlt a porba ifja
Bámulván a főséges nőt.
Boldogságát el nem bírta,
Le a földre nyomta az őt...

És az ifjú boldog vala,
Csupa öröm az élete.
Fényben uszott szeme, arca, —
Szive, lelke úgy élede! — —

Ki ősmerte, a ki látta
Meglépetve nézte őt meg;
Változását úgy csodálta
S kérdé: nem-e bolondult meg!

Hetek jöttek, mentek így el
 Kimondhatlan boldogságban,
 Szive telve szép reménynyel,
 Keble öröm-hullámmásban . .

Hetek jöttek, hetek mentek.
 Híre kelt a házasságnak.
 Pletyka nyelvek versenyeztek,
 Híreket hirre gyártának.

Egyik tudta hogy megtörtént
 S melyik napon az eljegyzés.
 A másik rámondta tüstént,
 Hogy mikor lesz az esketés.

Azt is tudták: mennyit adnak
 Hozományúl a leánynak;
 Honnan s mily öltönyt hozatnak
 Esküvőre Saroltának.

És járt aztán szájról szájra :
 Ki volt, mi volt a vőlegény?
 Honnan való a családja?
 Nem is nemes s hozzá szegény.

Fejcsóválva összesúgtak,
 Titkot tudott majd mindenik.
 Soha többé nem nyugodtak
 Rágalmazó rossz nyelveik.

Majd kitört a beszéd nyiltan
 Álmélkodva, csodálkozva, —
 A részvétől meghatottan
 A leányon sajnálkozva.

Az mégis megfoghatatlan
 — Így szólának irigykedve —
 Hogy lehet ily nyomorultan
 Férjhezmenni neki kedve?!

Milyen vézna, satnya ember,
 Hálni jár a lélek belé;
 Az ember rá nézni sem mer, --
 Nem kell reá csak szemfedél.

Aztán csupa tudóvész, —
 Aztán — gondolni is szörnyű ..
 Ki menne más hozzá férjhez,
 Hacsak nagyon nem könnyelmű?!

Mi lesz az ily házasságból?
 Milyen leszen a nemzedék? —
 Beteges, őrült családból
 Ép gyermek nem született még.

És a sok beszéd elhatott
 Saroltához egyenesen,
 A ki régtől nem alhatott
 Nyugodtan már különben sem;

Kinek szive, kinek esze,
 Jobb érzése, hiúsága
 Kelve újra küzdelemre
 Ugy is már nagy harcban áll.

S az önzetlen jó-akarat,
 Nemes-szívű jó barátság
 Névtelen levélre ragad
 Elég embert mai napság.

És névtelen levelekben
 Minden, minden el van mondva
 Őszintén és leplezetlen;
 Semmi sincsen hozzá toldva.

Nagy csapás volt ez a szivre,
 Büszke észre nagy diadal.
 Szegény szívnek reménysége
 Napról napra jobban elhal...

És az ifjú érzi, látja:
 Boldogsága tűnő-félben.
 Szomorú a gondolatja,
 Nem bizik már a reményben.

Napról napra haloványabb,
 Fogy ereje, nő a láza;
 Napról napra szomorúabb,
 Ámde élénk mély fájdalma.

Rohamos elváltozása
 Saroltát megdöbbentette,
 Aggodalmát igazolta,
 A híreket elhitette.

Szive vérzett fájdalmában
 Ifját annyira sajnálta;
 Szavát, tettét valójában
 Lelke mélyéből megbánta.

Szánta-bánta és vádolta
 Nagy könnyelműséggel magát:
 A halál miatta oltja
 Ily gyorsan élte világát.

Ó mi kár volt megösmerni,
Hozzá szólni szeretettel!
Nem mert volna közeledni
S akkor ő még nem veszett el.

Most már az adott nagy gondot:
Hogy lehetne megmenteni
Belé ismét vidámságot
És életkedvet önteni?!

Remegett hogy nagy szerelme
Rohamosan sirba dönti;
S még jobban félt, hogy az elme
Tébolylyal lelkét előnti.

Tudta jól, hogy felejteni
Ő nem képes soha többé;
Senki mást nem fog szeretni
Egyedül csak őt örökké.

„Menj hozzá és meg van mentve“
Szíve szünetlenül súgta
„Örülten lesz cselekedve“
Esze mindjárt visszazúgta.

S miként tengeren a sajka
A viharban hanyattatik:
Ész és szív közötti harca
Orkányától zaklattatik.

De a harcnak meg kell szűnni,
Meg kell szűnni; mert különben
Őt magát a sirba vinni
Fogja e bösz harc sebesen:

És sokáig gondolkozott,
 Meghányt mindent az eszében...
 Egyszerre csak átváltozott,
 Nyugalma visszatért szépen.

Kicsapongó kedvteléssel
 Kereste a társaságot
 És szikrázó elme-éllel
 Meghódított, a kit látott.

Vig kacaj közt szenvedélylyel
 Táncolt újra minden bálban.
 Kacéran tekintett széjjel
 Az utcán és a színházban.

Az udvarlók sáska serge
 Körülvette ötet újra,
 Bűvös szépsége egyszerre
 Valamennyit lánggra gyújta.

Visszatért a régi jó kedv,
 Zajos öröm a családba, —
 Bár olykor egy piciny kis nedv
 Gyült Sarolta pillájára.

Egész elragadtatással
 Ölelte őt édes atyja;
 De néma csodálkozással
 Szemlélte az édes anyja...

Midőn egyszer éjfél tájban,
 A sok tánctól felhevülten,
 Kikönyökölt ablakában
 Léget szívni elmerülten:

Az elborult sötét éjben
 Egy alakot vett ő észre:
 Ifja ült egy kövön épen
 Feszülten a házra nézve.

Szegény ifjú, minden éjjel
 Ha az égen felleg terült
 Nem törődve életével
 Ugyanazon kövön ott ült.

Megrémülve ugrott vissza
 Ablakából nagy hirtelen.
 Keze vérét a pad iszsza,
 Mert megsértette egy szegben.

De mélyebb seb esett szivén,
 Esze csakúgy kábult bele.
 „Ez sem használ. Mit tegyek én?
 Istenem, mit tegyek vele.“

És egy nyugtalan éj után
 Határozata erősen áll.
 Most már hiszi hogy igazán
 Nyugalmuk gyorsan visszaszáll.

„Meg kell engem utálnia!
 Csak ez az egy mentheti meg.
 Örökre el kell válnia,
 Habár szívem repedne meg.“

Fölkéreté: jőne hozzá,
 Most beszélni ohajt vele.
 És jött az ifjú nem soká,
 Alig telt néhány perc bele.

Ó hogy álltak most ők szemben!
 Lángolt a lány szeme, arca;
 Haloványan és mereven
 Az ifjúnak volt most harca.

Remény s kétség kemény tusát
 Vívta az ő kebelében.
 Mennyi gondolat futott át,
 Mennyi érzés a szívében!

Ó mi sok volt kifejezve
 Epedő kék szemeiben!
 És oh mennyi volt elrejtve
 Hulladozó könnyeiben!

De erőt vett magán gyorsan
 Csodás erélylyel Sarolta.
 S így szólt azután nyugodtan
 Az ifjúhoz mosolyogva:

„Felejtsem, kérem, örökre.
 Én önt soha sem szerettem
 Mit ön iránt szívem érze:
 Szeszély volt csak, nem szerelem.“

„Önnek kóros érzelgése
 Terhemre van, — már megúntam“ —
 Megfagyott az ifjú vére,
 Székre rogyott félájúltan.

Egy kapitány véletlenül
 Ekkor lépett a szobába.
 Sarolta őt üdvözlétül
 Gyorsan kezénél ragadta.

„Bemutatom vőlegényem“
 Szólott a félholt ifjúhoz,
 S beszélt gyöngéd-szerelmesen
 A bámuló kapitányhoz.

„Tehát igaz mit sejtettem?!“
 Térdein szól a kapitány . . .
 Ó mily csodás vagy szerelem!
 És mily talány vagy te leány! —

Beteg lett az ifjú aztán.
 Orvosok lemondtak róla.
 Hónapoknak hosszú során
 Életét egy hajsza tartja.

De a halál megkimélte,
 Egészségét visszaadta;
 Ám szívéből ki van tépve
 A megvetett lány, Sarolta.

Saroltában megutálta
 A szerelmet, a világot.
 A boldogság csalfa álma
 Után többé soh'sem vágyott.

Az egyensúly helyreállott
 A szív és a lélek között;
 Kebelébe béke szállott
 Csendes nyugalom költözött.

Az emberek küzdelmei
 És kiesinyes érdekharc,
 Számító gerjedelmei
 Önzetlenségbe burkolva

Többé őt nem érdekelték.
Tettre sem gyújtották többé
Felkapott, divatos eszmék,
Közügy és a jótékony cél.

Elvonúltan magányában
Az eszmény után lelkesült;
Igaz, szép, jó kutatásban
Gyakorta és úgy elmerült.

És az örök igaz eszmék
Megnépesíték magányát,
Szívét, lelkét fölemelték
Csókolgatták a homlokát.

Tollat adott a kezébe
Egy az égből szállott tündér,
Ihlet isteni tündére, —
S neki oly szépeket beszél.

Ragyogó fényes paláستtal
Takarja be észrevétlen,
Csillagsugár-koronával
Födi fejét be gyöngéden.

Bűvös mosolylyal ajkain
Ölében elhelyezkedve,
Fény-özönnel szép arcain
Tartja őtet átölelve.

S aztán enyelegve játszik
Fürtei közt kedvteléssel;
A mi szemeiből látszik:
Telve boldog szerelemmel.

És az ifjú költő érez
 Kimondhatlan boldogságot,
 Minőre más nem is képes
 Minőt álmában sem látott.

Ó magasztos, tiszta, égi
 A költőnek élvezete;
 Földi gyönyör hozzá semmi,
 Föl se fogja föld gyermeke.

A mit vesztett szerelemben
 És az álnok barátságban,
 Hitben, a csalfa reményben
 S a keserű csalódásban.

Százszorosan visszanyerte
 A költészet istenétől . . .
 Boldogságtól zajgott keble
 Szíve feszült az örömtől.

És a csendes lelki béke,
 Zavartalan boldogsága
 Csakhamar rózsákat feste
 Előbb halvány orcájára.

Megacélozták izmait
 Az önbizalm, az öntudat,
 Mely édesítve napjait
 Magas korra reményt mutat.

Test s lélekben erősödve
 Szellemek társaságában
 Emberekkel nem törődve
 Élt az ifjú magányában.

És senkitől nem is sejtve
 Nagy titokban dalt dalra kelt.
 Mindenkitől elfelejtve! —
 Oh az ember könnyen felejt.

Csak Sarolta nem feledte,
 Habár mindenkép akarta.
 Szegény! csak kinját nevelte,
 Amikoron eltakarta.

Szörnyű helyzet! Minden késő!
 Szava már lekötve tartja.
 Hiszen ő volt a megkérő!
 Szavát vissza nem vonhatja.

Becsülete, büszkesége
 Fellázad a gondolatra
 Ha valaki hozzá lépne
 Mondva: „Szószegő Sarolta!”

Mit mondana atyja, anyja,
 Rokonsága, az emberek?
 „Ah, úgy van — ekként sohajta —
 Akkor engem mind megvetnek!”

És mindenkép igyekezett
 Rábeszélni szívét, esztét:
 Hogy helyesen cselekedett
 S hogy szereti vőlegényét . .

El-elnézte a kapitány
 Daliás és szép természetét,
 Kiért nem egy buja leány
 Vesztette volna el esztét.

Férfias arcvonásain
 Vészt-megvető bátorság ült,
 Modorában és szavain
 Nemesség és jóság terült.

Csupa erő, csupa élet;
 Majd kicsattan egészsége.
 A szem rajta csakúgy éled!
 S felpezsdül a leány vére.

Kedvence is a kapitány
 Sok leánynak, menyecskének,
 A kik titokban és nyilván
 Sohajtozva érte égnék.

Aratott is sok diadalt
 Hölgyekkel csatáiban;
 Kudarcot ő soha sem vallt
 Nők körüli vágyaiban.

Lovagias ügyessége,
 Állhatatos kitartása
 Hihetetlen eredményre
 Vitte hódítás dolgába'.

És rendkívül kedvelte őt
 Saroltának édes atyja,
 Aki magának ilyen vőt
 Szívéből már rég ohajta.

Nem is érzett ellenszenvet
 Sarolta sem irányában,
 Bár nem kelthetett szerelmet,
 Mint ő a szép kapitányban.

A kapitány imádta őt,
Szíve, lelke csüggött rajta;
Bár szeretett már elég nőt,
Habár volt már sok kalandja.'

De valódi, tiszta és szent
Szerelmet csak mostan érez,
Szerelme az eszményig ment
S érette meghalni képes.

Saroltában őt a jellem
Csodálkozásra ragadta,
Ragyogó ész, művelt szellem
Egészen meghódította.

Nemcsak boldog, büszke is volt.
Hogy ily nőnek lehet férje.
Aki róla egy rossz szót szolt,
Kardot rántott mindjárt érte.

Amint Sarolta megtudta
Párbajt vívott vőlegénye,
Párbajt, senkitől sem tudva,
Súlyos párbajt ő érette:

Elkezdette őt becsülni
Bizalommal nézett rája;
S kezdett arról meggyőződni,
Hogy helyes a választása . . .

Mire úgy várt vőlegénye
Két év óta szivszakadva:
Hymen oltárához lépve
Immár össze lettek adva.

Szerető férj gyöngédsége,
 A helyzetnek újdonsága,
 Házas-élet bája, éde
 Úgy hatottak Saroltára !

Mézes napok, mézes hetek
 Zavartalan nyugalomban
 Eszrevétlenül repültek
 El az ifjú párnál gyorsan.

És Sarolta elhitette
 Magával, hogy nagyon boldog.
 Önámitást sokra vitte:
 Hivén, hogy az maradni fog.

Férjét eszével szerette,
 És mert szive csendes vala
 Boldogságtól volt eltelve
 Agya minden gondolata.

Gondolata . . gondolata . .
 És miért nem a szive is?
 Hiszen a szív nyugodt vala.
 De hát mért nem lángolt ez is?!

Növekvék az évek száma . .
 Öntudatlan, akaratlan
 Szokott az ábrándozásra.
 Nem egy éje lett álmatlan.

Napról napra zárkozottabb,
 Egyre gondolkodóbb leve;
 Napról napra nyugtalanabb,
 Beszédesebb szegény szive.

Úgy vonzódott a magányhoz!
 Egyedül lenni úgy vágyott!
 Virág, madár-ápoláshoz
 Olyan nagy örömmel látott.

És a lugas közepette
 Ah annyiszor elmerengett,
 Sohajtól hullámozott keble
 Könnye észrevétlen pergett.

Órák hosszat álmadozva
 Elült a gyepnek pamlagán,
 Csak félig-ébren hallgatva:
 Mit zúg, mit susog a platán.

Álmadozásból lett álom.
 Álmában oly boldog vala: —
 Fölhangzott a berek-ágon
 A fülmile bájos dala.

Virágillat zephyr szárnyon
 Csókolta arcát, ajkait, —
 Enyhe szellő gyöngéd-lágyan
 Legyezgette hő tagjait.

Árnyat vont egy fellegecske
 Feje fölött a nap ellen, —
 Döngött-dongott a méhecske
 Tagjain, a zajgó mellen.

Arany pillék, bársony lepék,
 Fényes, csillogó bogárkák
 Őt egészen körüllepék,
 Testét összevisszajárták.

Egyre turbékolt a gerle
 Hiván eltávozott párját,
 Nem tűnő szerelmi gerje
 Csak fokozta bűjét, vágyát.

Halk moraj és zugás támad
 Egyszerre csak az erdőben
 És az erdő — ó csodálat! —
 A középén szétmenőben.

Utat nyitva jobbra balra
 A magas fák sorakoznak,
 Aztán mélyen elhallgatva
 Mind tisztelegve állanak.

És legelöl a nyiláson
 Berepül egy királyi sas,
 És utána még kétszázan,
 Mind fenséges, mind hatalmas.

Párduc-csapat sasok után
 Fényes öltözetben lépdél, —
 Tigris, leopárd, oroszlán
 Csendben, rendben nyomába kel.

Gyönyörű szép fehér lovak
 Száguldoznak nagy zászlókkal,
 Amik a légben lobognak
 Himezetten fénylő szókkal.

Szarvasok és szép däm vadak
 És gyönyörű szelid özek
 Nagy örömben ugráltak,
 Kedvökre tenni nem gyöztek.

És nyomukban száz és ezer
 Apróbb állat jött vigadva
 „Éljen“ riadásra kelve,
 Picinke zászlókat tartva.

Erdő, liget és a kertnek
 Valamennyi csalogánya
 Gyönyörű dalt énekelnek
 Főnséges szép öszhangzatba'.

Majd rákezdik miljó hangon
 Természet többi zenéri,
 Ütenyszerűn, röpkeszárnyon
 Danájok az eget éri.

Táncra-kelten a nagy kedvben
 Meghatóan bájjal lejtve,
 Édes mosolylyal a szemben,
 Majd öröm-könyűket ejtve.

Nyomul utánok a rózsa
 És szebbnél szebb diszes virág,
 Körültök illatot szórva, —
 Mámorban uszik a világ.

Majd vakító fény özönlik
 Kábitóan szerte széjjel,
 Arany-sugár csakugy ömlik,
 Mint holdvilág fényes éjjel.

Tizenkét hattyutól vonva
 Aranyhintó közeledik,
 Égi fáklyát lobogtatva
 Archangyalok körülveszik.

Átszellemülten ül benne
 Egy dicsőült fényes ifjú,
 Gyémántoktól ragyog teste,
 Fején ibolya-koszorú.

Gyöngén átkarolva tartja
 Egy csodaszépségű leány,
 Ajkait érinti ajka
 A boldogságról susogván.

Feje fölött angyalsereg
 Csillagkoronát ragyogtat . .
 Sok kis szellem körüllebeg
 S apró szivárványt lobogtat.

S szellemeknek, tündéréknek,
 Angyaloknak égi kara
 Mennyei dalt zengedeznek
 Dicsőítve, magasztalva.

És Sarolta az ifjúban
 Sajat ifját ismeré fel.
 Leirhatlan bámulásban
 Ah úgy hullámozott a kebel!

De egyszerre mily változás
 Farkas-sereg jön üvöltve,
 Hiéna és sakál-rakás
 Rohan utánok csörtetve.

Rémitően visítanak
 Undok bagoly, holló, vércse;
 Veszett ebek ordítanak
 Egymást marva, egymást tépve.

Denevérek, éji rémek
 Összevissza csaponganak,
 Egymástól rémitőn félnek
 S mégis egymásnak rontanak.

Mérges kigyók, rút varangyok
 Ugrándoznak, keringenek
 Undok férgek és vakandok
 Iszonyu táncot lejtnek.

Borzadalmas bömböléssel
 Vadult bikák tüzet fújnak;
 Vadkanok rút rőfögéssel
 Földből koponyákat túrnak.

Tizenkét fekete medve
 Koporsót emelve cammog;
 A koporsó nincs befedve,
 Látható a véres halott.

A halott szívében tör van,
 Mély sebéből vér szivárog.
 Feje fölött nagy csoportban
 Szörnyek s varjak serge károg.

És a halottat átfogva
 Egy őrült nő kacag... kacag...
 Magát, férjét megátkozva
 Egyre görcsösebben kacag....

Ijedten ébred Sarolta....
 A nap égetőn sütött rá...
 Hogy mindezt ő csak álmodta:
 Könnyebbülten tapasztalá.

De az álmat felejteni
 Soha többé nem volt képes.
 El nem tudta már rejteni:
 Keble érzelmektől népes.

És ah nem szólhat senkinek,
 Mindent magába kell zárni!
 Szívét, lelkét valakinek
 Oh úgy szeretné kitárni!

Apa, anya, férj és rokon
 Megcsaltnak hinné mind magát,
 Vennék rettenetes zokon
 S talán egy is meg nem bocsát.

De elbirni lehetetlen
 Szétpattanóban a kebel . . .
 De im' szeme úgy véletlen
 Régi naplóján vesztegel.

Nézi, — veszi aztán kézbe,
 Olvasgatja . . lapozgatja . .
 Egyre feszültebben nézve
 Olvasgatja . . lapozgatja.

Mennyi változás azóta!
 S féligmeddig akaratlan
 Sebesen ír a naplóba
 Ösztönszerűn, öntudatlan.

Elképzelve, újra élte
 Gyötrelmeit, boldogságát;
 Naplójának elbeszélte
 Minden titkos gondolatát.

Ez az egyetlen hű barát,
 Ki nem fecseg, el nem árul;
 Jól megőrzi minden szavát
 Miként a sír, ha bezárul.

És Sarolta szenvedélylyel
 Társalkodott naplójával
 Nem egy nyughatatlan éjjel,
 Nem egy álmadozó nappal.

Ah, oly jó esett leírni
 Amit gondol, amit érez!
 Magát kedvére kisírni
 Kibeszélni: mennyit ér ez!

És eszménynyé magasodott
 Ifja iránti szerelme,
 Csak övele foglalkozott
 Most már a szív és az elme.

Elérhetlen messzeségben
 Ragyogott ő, mint légi kép, —
 Miként szellem fényes égben
 Kihez imádkozik a nép.

Nem is annyira rajongott,
 Imádkozott inkább hozzá,
 Szive többé nem lázongott
 És esze sem háborítá.

Minden földi portól menten
 Önzetlenül, szeplőtlenül,
 Boldogan, átszellemülten
 Eszményének élt... egyedül.

Övé lesz — a másvilágon
Élnek örök boldogságban
Angyalok között vidámon
Isten körül menyországban.

Egy percre sem válik tőle,
Szünetlenül csókolgatja,
Szerellemmel reá dőlve
Átölelten tartja karja.

S mintha érze né előre:
Akként mosolyog az ajka.
Álmadozva, képzelődve
Gyors halálát úgy ohajtja! — —

*

Rendkívüli eseménynek
Híre futott az országban,
Az emberek vágytól égnek,
Állnak nagy csodálkozásban.

Üstökös jelent az égen?
Felfedeztek új világrészt?
Vagy amit kutatnak régen:
Tudják az aranykészítést?

Váratlanul, nagy hirtelen
Egy új, fényes csillag tűnt fel;
Nagysága, fénye szertelen,
Minőt még egy sem ére el.

Ez új csillag — egy új költő.
Lázba hozta a világot.
Nagyobbat, dicsőbbet, mint ő,
Soha senki még nem látott.

Dalainak bűvös bája
Minden embert úgy elragad,
Eredeti magyarsága
Minden magyar lelkéig hat.

Terjedt, mint a robogó tűz
Rohamosan dicsősége,
Kicsiny és nagy, ifjú és szűz
Látni őt a vágytól ége.

Főváros megünnepelte
Három nap és három éjjel
Öröm-riadásra kelve,
Mondhatlan lelkesedéssel.

Magyar Tudós-Társaságunk
Ünnepélyes nagygyűlése
— Nem volt szokás még minálunk —
Koszorút tőn a fejére.

Meghitta őt minden város
Versenyzve a hódolatban,
Mely imádással határos,
Oly rendkívüli, szokatlan.

És ki e csodás nagy szellem?
E hirtelen felgyúlt csillag,
Ki tegnap még ösmeretlen
S ma már tündöklően csillog?!

Nevének a hallatára
Úgy felsikoltott Sarolta!
S esett röktön ájulásba
Naplóját kinyitva hagyva.

Rémülten rohant be férje
 S majd megörült mikor látta:
 Eszméletlen felesége,
 Hiszen őtet úgy imádta!...

Napokig volt magánkivül
 És hetekig súlyos beteg...
 Férje búsan mellette ül,
 Szemeiből sok könny pereg.

Haloványabb a betegnél,
 Nagyobb láz ég kebelében;
 Úgy elmerült alig eszmél
 S valami zúg a fejében.

Úgy háborog szegény szive,
 Marcangolja kín s gyötirelem..
 Női szónak minek hive
 S mért adott rád, ó szerelem?!

Borzalommal — ah de későn! —
 Tudta meg, hogy meg van csalva.
 Oh mily szörnyü vallomást tőn
 A naplónak minden lapja!

Irtóztató! Irtóztató!
 Neje soha sem szerette.
 Ó mennyei Mindenható,
 Hogy ő ezt észre nem vette!

Egész élet boldogsága
 Feldúlva, megsemmisülve.
 Szegény férjnek minden vágya:
 Lenne mielőbb kihülve!

Rettenetes kemény végzet,
 Kegyetlenül igazságos,
 Nincs tebenned könyör-érzet,
 Ah, de bosszú, szörnyü átkos.

Ó hány család boldogsága
 Lett feldúlva ő általa,
 Ledérsége, kalandvágya
 Hány gyöngé nőt hozott bajba.

És most — szörnyü visszatorlás! —
 Saját neje, kit imádott,
 Kiről hitte: közelebb más
 Mint ő szívéhez nem állott;

Saját neje kinek minden
 Gondolatát teljesíté,
 Kiért éltét minden percben,
 Ha kell vala, síkra tevé:

Saját neje — mást szeretve
 Öntudatos akaratból,
 Senkitől nem kényszerítve
 Pusztá szeszély s hiúságból

Szerelèmmel kacérkodva
 És mindvégig azt tetetve
 Már az oltárnál hazudva
 Oh mily csúfosan rászedte!

Mindene volt a szerelem,
 Mindene volt kedves neje.
 Igaz, őszinte érzelem
 Volt, mit iránta éreze.

S egyszerre mindennek vége!
 Ő általa megcsalatra!
 Ő általa!!! Minek élne?!

Bárcsak szíve megszakadna!

Ilyen rémes, ilyen vészes
 Gondolatok ostromolták
 — Erőt venni mert nem képes —
 Szegény férjnek hevült agyát..

S a mint szeme ott a falon
 Függő fényes törre pillant
 Fejében egy — oh irgalom! —
 Borzasztó gondolat villant.

Tört levette, nézegette,
 Hosszasan elgondolkodott, —
 Csengő élet megpengette,
 Aztán csendesen zokogott.

Mélyen alvó neje ajkát
 És kezeit megcsókolá,
 Aztán eltakarva arcát
 Nejét sebesen elhagyá.

Oda lépett az asztalhoz,
 Tollat ragad a kezébe,
 — Többé egy percig sem haboz,
 A gondolat meg van érve —

És Sarolta naplójába
 Reszkető kezekkel írja:
 Szerelmében megcsalódva —
 Az életet el nem bírja.

„Megbocsátok, mert szeretlek.
De nem bírok tovább élni.
Mit is érne már az élet:
Nem tudok hinni, remélni!“

És — kifreccsen szíve vére,
És — Sarolta végső szava . .
Nemes lelke száll az égbe,
Viszi szárnyon menny angyala . . .

*

Készülődnek a városban
Rendkívüli ünnepélyre,
Lázás sürgés és forgás van
Akármerre kelve lépve.

Küldöttségek gyülekeznek,
A leányok kötnek, varnak,
Az asszonyok sütnék, főznek,
És a rendezők rohannak.

Végre készen vagyon minden
Az illő fogadtatásra.
Semmiben hiány már nincsen
Mindenki csak jöttét várja.

Megérkeztét a dicsőnek,
Ezen város nagy fiának:
Világhírű nagy költőnek,
A kit mindenütt csodálnak.

Ó mi büszke rá a város:
Itt született, nevelkedett,
Akit — így beszélnek már most —
Minden ember úgy szeretett!

Már mint gyermekén meglátszott
 A magasabb rendeltetés:
 Arca szellemtől sugárzott,
 Homlokán ragyogott az ész.

Száz és száz apró részletet
 És jellemző kicsinységet:
 Mit szólt? Miként cselekedett?
 És milyen nemesen érzett?

Felsorolni tudnak most már
 Dicsőítve, magasztalva . . .
 Ó mily öröm-riadás vár!
 Hisz' el vannak ragadtatva . .

Elérkezett a rég várt nap.
 És már hajnalhasadáskor
 Boldog a ki helyet még kap
 Köztérekben, — üres máskor.

Az indóház földiszítve
 Diszkertté átalakítva
 Szőnyegekkel beterítve,
 Zászlókkal tele aggatva.

A városnak színe-java
 Díszöltönyben kardcsörtetve,
 Előkelő hölgyek kara
 Tündérszépen öltözködve.

Angyalsereg — ifjú lányok
 Koszorúkkal fehér mezben,
 Nyugtalankodó cigányok
 Nyirettyűvel a kezökben,

Ékeshangú nagy dalárda
 Torkaikat köszörülve,
 Zajos néppel megtelt járda
 Egyre jobban tömörülve,

Öreg hajdú egy palóccal
 Ágyukat durrogtatni kész
 Ijesztgetve egy egy kanóccal,
 Mit egy gyermekcsapat úgy néz,

Várákznak . . várákznak . .
 De egyszerre robaj támad.
 Nyilsebesen sorakoznak
 S ostromolnak indóházat,

Berepült a külön vonat,
 „Éljentől“ reszketett a lég, —
 S midőn a zaj kissé lohad
 A nagy költő közibök lép.

Majd szétszedték, majd megették,
 Szünni nem akart a lárma, —
 Körülkapták, körülvették
 Éljeneket kiabálva.

S midőn a csend helyreállott
 Polgármester előlépe,
 Kitűnő beszédet tartott
 S koszorút tőn a fejére.

Ekkor — rémes sikoltással
 Erőszakkal előtörten
 Egy úri nő kitárt karral
 Rohan elő — megőrülten

„Megleltelek tehát végre
 Én szerelmem, én szerelmem!
 El ne hagyj többé, az égre,
 Mert nélküled el kell vesznem!”

„Menjünk mindjárt esküvőre.
 Már a templomban vár a pap.
 Egymásé leszünk örökre!
 Saroltád téged el nem hagy!”

Aztán hévvel átkarolta
 Csókolgatva megölelve . .
 Szegény, ó szegény Sarolta! . . .
 Ifja szeme könnyel telve.

Meghatottan, — megrendülve
 Fájó kebelére vonta,
 Szemébe könny-özön gyúlva
 Homlokán őt megcsókolta.

Ab, ez a csók! csodás szikra,
 Meggyújtja az ész-világot;
 Ah, ez a csók! isten-szikra,
 Éjből alkot napvilágot . . .

*

Beteg-ágyban fekszik ismét.
 Ifja térdel ágya mellett,
 Nézve csendes lehelletét,
 A lassan hullámozó mellet.

Napok jönnek, napok mennek.
 Beteg állapota enyhül;
 Az orvosok örvendeznek,
 Hiszik jobbanlétét szentül.

Szerelem csodás hatalma
 És forró csókja ifjának
 Ép elméjét visszaadta
 Rohamosan Saroltának . .

Mint mikor nagy vihar után
 Verőfényes napsugárban
 Ég és föld gyönyörben uszván
 Reszket a lég illat-árban;

Fa-levél is mozdulatlan,
 Minden fűszál, minden állat
 Édes kéjtől áthatottan
 Mozdulatlanul megállnak, —

Csak a dalos pacsirta reng
 A magasban fenrepülve,
 Csak a kedves csalogány zeng
 A ligetben lelkesülve: —

Kimondhatlan boldogságban
 A gyönyörtől úgy reszketve,
 Szíve kéjben, öröm-lázban,
 Nézvén merőn és epedve

Néma hévvel átkarolta
 — Ah, úgy zokogott a lelke! —
 A boldog költőt Sarolta, —
 Aki viszont átölelte

Szív és az ész őszhangzatban
 Boldog nyugalomban élve,
 Gyönyörködve a családban,
 Mely növekvék évről évre

A boldog pár nagy időn át
Élt osztatlan szeretetben . .
Mig magyar lakja e hazát,
Nevök marad felejthetlen.

(Abádszalók.)

Vigasztaló.

— 1880. sept. 22. —

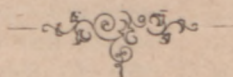
Ha minden jól sikerülne,
Minden könnyen kikerülne :
Az életnek becse, bája
Körünkől, hidd, tova szállna.

Ahol küzdés: ott az élet;
Szivünk, lelkünk tőle éled.
Mitse' tesz, ha kemény a harc:
Siker — kevés, sok a — kudarc.

A gonosznak ádáz serge
Végre is csak meg lesz verve.
Nemes szív és nemes lélek . .
A bukástól minek féljek?!

És ha mégis nagyot bukom:
Főlemel az — öntudatom.
A gonoszság tönkre tehet:
Becsületet el nem vehet.

(Erzsébetváros.)

TARTALOM:

	Oldal
Előszó	III
Magyarország boldog ország	7
Tiszán reng egy kicsiny sajka	12
Szöke kis lány eszemadta	12
Botor Kálmán	13
Lantom jövel elő	16
Csalódások csalódása	17
Bódi bácsi	18
Akaratos egy lány	19
Papucsfi	20
Hasztalanul találgatom	21
Ha szerettél minek mentél	22
Káldor	23
Én istenem, én istenem	28
Nem kell nekem senki lánya	28
Tudtam én azt, hogy meghánod	29
A pártfogolt	30
S. L. T. bárónő emlékkönyvébe	32
Nem megyek semmire	33
Nem megyek én tihozzátok	34
Mameluk dal	35
Megnősülök a nyáron	36
A kortes, a választó és a költő	38
Megfogadtam már vagy százszor	44
Ölelve tartom szende szép arám	46

	Oldal
Zelma	47
István	48
Kinek nincsen felesége	51
Nem adom egy zsák aranyért	52
Romvári	52
Mihály barátom	53
Ó-év határán	54
Rózsaszínű a kedélyem	56
Mosolyog a remény	58
Nevem napján	59
Fifike Sándor	60
Nincs nekem más gondolatom	62
A méltóságos úr	64
Vig Józsi	65
Farsangkedden	65
Húzzad cigány, húzzad	68
Endre	68
Hamvazószerdán	70
A fontoskodó	73
Emma	73
Tavaszzal	76
Csillagsugáros fényes éjjelen	78
Az udvari költő	80
Itt a farsang	82
Csirke Péter	84
Bucsú	88
Scholtes Zelmához	89
Utálom a politikát	91
Fénylik a hold	92
Mi adná enyhemet	93
Mit ér nekem ez az élet	94
Igyekszem elfelejteni	95
Csapást csapás követ	99
Fülmile tolvaj	101
Hiába nyíl kacajra ajkam	103
Róza	104
Engemet is meglep néha	106

	Oldal
A hátamon három kereszt ül	108
Sűrű apró örömeim	110
Aranyhajszál	111
Sohaj	112
Felköszöntő	112
A búszerzői csárdában	113
Ne küldj kérlek a Tiszára	118
Mily jó itt lenn alatt	122
Menyegzőm napján	125
Irénke panasza	126
Az agglegény	128
Mily boldog volnék én	135
Haragszik az édes anyád	138
Legkedvesebb helyem	142
Sarolta	152
Vigasztaló	193

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár